

INCA REVISTA

Número 40

JUNY 1996

Preu: 250 Pts.

Blai Bonet,
"Un dels millors escriptors
en llengua catalana".

**El President Soler
fou obligat a dimitir.**

**Inca manté
encesa la
Flama de la
Llengua.**

Edita: **Obra Cultural Balear**
Delegació d'Inca

Presidenta: Mª Mercè Puig i Viñeta

Direcció i Coordinació:
Jaume Gual i Móra
Llorenç Massutí i Nicolau

Col·laboradors:
Joan Bassa Vallori
Miquel Cardell
Pere Castelló i Bergas
Rafel Cortés i Forteza
Joan Ferriol Ferriol
Pere Fiol i Tornila
Pere Gelabert
Lluís Maicas Socias
Pere Massutí i Ramis
Antoni Mateu Garau
Esperança Ramis de Plandolit
Pere Rayó i Bennàssar
Antoni Rodríguez i Mir
Caterina Valriu i Llinás

Fotografies:
Maria Martín i Martorell
Pere Quetglas i Maroto
Miquel A. Quetglas

Publicitat i subscripcions:
Tel. 50.00.89 i 50.25.93

Redacció:
Vidal, 5 entresol
Apartat de correus 156
07300 - INCA

Dipòsit legal:
PM 451 - 1986

Imprimeix:
Gràfiques SIBA, S.L.
C/ Enginyer Felicià Fuster, 21
Tel. 52.32.44
Santa Margalida

*Els articles signats només
expressen l'opinió dels seus autors.*

Í N D E X

EDITORIAL	3
DE CAP A CAP D'ANY: DEL JUNY A L'AGOST	4
CELEBRACIÓ DEL DIA DE LES ILLES BALEARS.....	6
SOR EUFRASINA MIR I ESTELRICH	7
JESUCRIST EN L'ART INQUER Una part important del patrimoni religiós	8
CAS METGE VETLA	9
ELS EDUCADORS...EN SOM CONSCIENTS?.....	11
HEAVI BLAI.....	12
ENTREVISTA: BLAI BONET Un dels més grans escriptors en llengua catalana.....	14
SI ÉS TÒPIC, NO ÉS BLAI BONET	18
EL POBLE D'INCA MANTÉ ENCESA LA FLAMA DE LA LLENGUA.....	19
RESSONS D'UNA DIADA.....	21
FEIM FEINA, FEIM PAIS	22
DITADA DE MEL I ESPERÓ.....	23
ACTIVITATS DE L'OCB D'INCA, Abril-Juny	24
EL PRESTATGE DE L'ASE.....	25
RACÓ DE CUINA: Calor i Gelats	26
ESPORTS: L'Assemblea de socis de Basquet Inca dona el vist i plau a la professionalització del club	28
ESPORTS: Fi de temporada al Club Bàsquet Inca.....	29
CONCURSOS I CONVOCATÓRIES LITERÀRIES	30
L'AJUNTAMENT INFORMA	31
TEMPS ERA TEMPS.....	32

Les forces de l'obscurantisme, servint-se del grup parlamentari del PP, s'han confabulat i han acabat amb l'esperança que la figura de l'expresident Cristòfol Soler havia fet néixer dins el cor dels qui estimam la dignitat humana i la d'aquesta terra. El president inquer havia obert per a molts una porta a l'esperança, en el fons i en les formes.

INCA REVISTA dóna públic recolzament a l'expresident Soler per la seva transparent i compromesa tasca durant aquests mesos en els quals ha presidit la nostra comunitat així com també per la seva actitud, sincera i conseqüent, en el moment de presentar la seva dimissió.

Ja havíem manifestat, en reiterades ocasions, la nostra evident sintonia amb un home que feia el que creia que havia de fer, intentant modernitzar el país i fer-lo una mica més normal. Tampoc no havíem dubtat mai que, prest o d'hora, es produirien els esdeveniments que hem viscut, però amb sinceritat mai no havíem cregut que els depredadors del territori, els desertors de la llengua i de la identitat, els enemics històrics de la intel·ligència, poguessin perpetuar l'estigma de les seves mentalitats caciquils.

La nostra ingenuïtat ens havia fet somniar que algun dia podríem pertànyer a una Comunitat Autònoma d'homes lliures i civilitzats, de ciutadans que havíem assumit plenament que la universalitat consisteix a donar testimoni de les diferències.

Ha començat l'etapa del nou president Matas. Tenim ben clar que no podem tornar enrera. A les nostres illes l'idioma es troba en una situació gravíssima i ningú no se'n pot rentar les mans. Volem creure que el nou president, passada la maror, serà sensible a les reclamacions de la DIADA del 18 de maig i serà el president de tots. No voldríem que es tornàs a la inactivitat i al rentar-se les mans en matèria lingüística i de construcció del país que vivírem en el llarg període Cañellas.

Sense cap ànim de confrontació, continuarem pressionant i reclamant que la defensa de l'ús de la llengua sigui compartida per tothom i més per qui governa. Aixecarem el nostre crit de protesta contra la mesquinesa dels polítics mercenaris i sense ideals que vulguin dur el nostre patrimoni físic i cultural cap a un procés d'extermini.

La manca d'una política lingüística afavoreix la divisió social i aboca a l'enfrontament per raons de llengua. Si això es produeix a ca nostra, tot d'una en sabrem els responsables, amb els seus noms i llinatges.

La II Diada per la llengua, la cultura i la identitat del país del passat dia 18 de maig, a més de l'èxit de participació i de l'impacte del mosaic humà "Som comunitat històrica", comptà enguany amb les participacions significatives del president Cristòfol Soler, de la presidenta del CIM, i d'alguns parlamentaris dels diferents partits polítics.

El dia abans, dia 17, la nostra ciutat d'Inca va ser escenari del pas del Correllengua. Hi participaren, a més del batle i alguns regidors, tots els col·legis i instituts de la ciutat així com la Unió Musical Inquera. Molts foren els inquers que contemplaren el pas de la flama.

Saludam amb afecte el "Diari de Balears" aparegut per primer cop el passat dia primer de maig. Donam l'enhonorabona al grup Serra per haver emprès aquesta aventura d'editar un diari en català a Mallorca. És el nostre desig que el nou diari assoleixi altes cotes de qualitat i que arribi a consolidar-se com un instrument imprescindible d'informació per als ciutadans de les nostres illes.

La nostra delegació de l'OCB ja ha signat el conveni de col·laboració amb l'Ajuntament per a l'any 1996. La celebració d'eleccions a la nova junta, que en principi s'havia previst per al mes de maig, s'ha ajornat fins a després de l'estiu. Creim que fou enriquidora i positiva per a l'entitat la reflexió de la passada Assemblea extraordinària, celebrada a Santa Llúcia de Mancor de la Vall, la tarda del dia 11 de maig. Tots els assistents, érem més de 20, analitzàrem i debatérem el document "Present i futur de l'OCB d'Inca". Al final deixàrem constància d'unes propostes i línies d'actuació concretes per al futur.

DEL JUNY A L'AGOST

Ja hem passat Pasqua i també Cinquagesma, l'estiu toca a la porta i ens du festes a balquena, des del Corpus fins a les festes patronals de cada poble que, poc a poc, van omplint els carrers de l'illa de paperí i de bulla.

JUNY

El juny ens du la festa de Sant Antoni de Pàdua, anomenat popularment *Sant Antoni dels albercocs*, que se celebra especialment a Artà, amb ballada de cavallets i desfilada de carrosses. Però la festa religiosa més important d'aquests dies és el Corpus, tot i que actualment ha perdut bona part de la seva visibilitat, sobretot d'ençà que ha estat traslladada al diumenge següent. A tots els pobles de Mallorca es fa la processó de la Custòdia que, sota pal li i acompanyada de les autoritats religioses i civils, recorre els principals carrers, generalment coberts de murtra o pètals de roses. En aquesta desfilada hi solen anar també els infants que han fet la primera comunió aquest any, acompanyats de llurs pares o padrins de fonts. Només a Pollença es conserva el Ball de les Àguiles i Sant Joan Pelós, que acompanyen la processó al so de les guitarres, guitarrons i violins, marcant el ritme amb unes castanyetes.

L'estiu s'obre amb dues grans festes: sant Joan i sant Pere. La nit de sant Joan és una nit màgica a tota l'àrea mediterrània, hom celebra el solstici d'estiu, la nit més curta de l'any en la qual tot és possible i les fronteres entre la realitat i la màgia s'esborren. La tradició ens ha llegat un munt de creences, gairebé totes elles plenes de fascinació i de poesia, que marquen com a màgic el període que va de la mitjanit a la sortida del sol el dia de sant Joan: si se sembren clavellers i es reguen amb aigua de set pous de vena en esclatar faran flors de set colors; si les donzelles fonen plom i el tiren dins un ribell d'aigua al punt de mitjanit el plom pren la forma de l'eina que fa servir en el seu ofici l'enamorat; si a trenc d'alba s'espolsen els arbres que tenen polls, no en tornaran a tenir mai més; si a aquesta mateixa hora vos llançau a l'aigua de la mar no estareu malalts en tot l'any; si feis una creu a l'era, n'espantareu les formigues; si al bell punt de mitjanit podeu recollir llavors de falguera dins un canonet de plata, tendreu dimo-

nis boiets al vostre servei; si en sortir el sol el mirau a través d'un garbell veureu com balla; si passau un infant trencat per entre una tija xapada del vimer de s'Hort de Cas Correu de Manacor i seguïu el ritual precís, per ventura sanarà. Ben segur que n'hi ha moltes més, de tradicions i creences, aquestes només en són un exemple.

Sant Pere ens du les primeres figues flors -*Per sant Pere enrevolten sa figuera*- i -com que era pescador- és el patró dels qui viuen de la mar. Hi ha festes i processons de barques als ports d'Alcúdia, de Pollença, de Sóller i d'Andratx, però diuen que és un dia perillós per nedar *Aquest dia cada any la mar en vol un*. L'endemà és la festa de Sant Marçal i gent de tota Mallorca s'aplega a l'església que du el seu nom, al municipi de Marratxí. Diuen que l'aigua del pou que hi ha darrere el temple és benèfica i saludable, tant que neteja el cor dels qui en beuen. I amb aquesta celebració acabam el mes de juny, perquè com diu la cançó:

*Sant Pere és a vint-i-nou
i Sant Marçal és a trenta,
i l'endemà ja mos entra
es primer de juliol.*

JULIOL

El juliol és ja un mes de ple estiu, el pic de la calor sol estar entre el 20 de juliol i el vint d'agost, és per això que diuen *la monja l'encén i el frare l'apaga*, fent referència a santa Margalida i sant Bernat, els dos sants d'aquestes dates. És temps de figues flors i d'albercocs, fruits que s'aprofitaven per secar -estesos damunt canyissos- i poder-ne menjar a l'hivern. També arriben al seu punt les prunes i les peres i ja s'acaben les cireres. És temps d'acabar de segar i de batre, ja sabeu que *El mes de juliol, a l'era fa bon sol*. Antigament, en acabar aquestes tasques tan feixugues es feien les acaballes, una festa senzilla però animada que solia acabar en un ball ben vitenc. Les calors dels juliol no són gaire bones per als animals: els porcells i l'aviram solen anar ben cop-pius i les ovelles passen les hores de sol a l'ombra dels sestadors i pasturen de nit, aprofitant les hores de més fresca.

Pel que fa a les festes patronals, podem destacar les diverses celebracions en honor de la Mare de Déu del Carme. Advocada dels pescadors, és patrona de molts de llocs ran de mar: Cala Rajada, Port de Pollença, Port d'Andratx, Port de Sóller, Porto Colom, Portocristo, etc. Són indrets habitats tot l'any, però que a l'estiu multipliquen la població amb gent de vacances i ganes de festa. Dia 20, santa Margalida, fan festa a Felanitx i a Santa Margalida.

A Felanitx ballen el Cavallets, una dansa processional que es balla des del segle XVII a aquest poble. Els "Cavallets" són sis nins o nines bellament vestits amb calçons blancs i curts, cassaca vermella, capell engalanat i cintes i cascavells, duen un cavall de cartró passat pel cos i subjecte amb unes retranques. Acompanyen una dama vestida amb falda blanca i brusa verda, cofada amb un capell ample. Ballen diverses danses tocades per xeremies, flabiol i tamborí, a l'Església, a l'Ajuntament i a la processó. A Petra celebren Santa Pràxedes (el 21) i a Inca el 22 hi ha festa al Puig de Santa Magdalena. En arribar el 25 és Sant Jaume i hi ha festa grossa a molts de llocs: Alcúdia, Algaida -amb el ball del Cossiers l'horabai-xa de la revetla i el dia del sant-, Binissalem, Calvià, Muro, Sa Pobla, Santanyi i també a algunes barriades de Palma. El 28 són les festes de Santa Catalina Thomàs a Valldemossa, de les quals destaca la tradicional Cavalcada de la Beata.

I quan el mes ja es clou arriben les nostres festes, sant Abdon i sant Senén. Compartim amb altres

poblacions de Catalunya el patronatge d'aquests dos sants, popularment coneguts com *sant Nin i sant Non*. Festa religiosa i civil alhora, combina les completes i els goigs a l'Església amb els balls a la Plaça, els jocs i les estones de prendre un gelat a la fresca a qualsevol cafè de la ciutat. Temps de retrobar-se i de conversar sense presses, de passejar, d'anar als toros (una celebració que ja ha pres carta de naturalesa per sant Abdon) i d'embadalir-se amb els focs d'artifici que omplen de llum l'última nit de la festa.

AGOST

L'agost és avui en dia el mes de vacances per excel·lència, temps de viatges, de sol i de platja. Però al camp és també temps de feina. Cal començar a collir ametlles i també les figues. Es poden començar a fer els planters d'algunes hortalisses i collir les que estan a la plena: tomàtiques, albergínies, pebres vermells, cogombres. És hora de fer trempons i tumbet, d'empotar tomàtiques per a l'hivern, de fer bones coques amb pebres torrats. Gairebé no hi ha flors, però les alfabegueres embau-men l'aire amb el seu perfum.

Si el que cercam no és feina, sinó festa, l'agost ens porta la celebració de Sant Feliu a Llubí, de la Mare de Déu dels Àngels a Pollença -amb la cèlebre batalla entre els moros i els cristians-, la Mare de Déu de les Neus a Bunyola, Sant Salvador a Artà i Sant Llorenç a Selva, entre d'altres. Dia 15 és la Mare de Déu d'Agost, coneguda popularment amb el nom de la *Mare de Déu Morta o de les alfabegueres*, perquè a les esglésies exposen la imatge de la mare de Déu ajaguda i voltada d'esponeroses alfabegues. L'endemà és Sant Roc, festa a Alaró i el 24 Sant Bartomeu, celebrat a Sóller i a Montuiri, on podreu veure ballar els Cossiers a diversos indrets del poble, acompanyats del singular dimoni que no els deixa ni a sol ni a ombra. I encara trobareu més festes i saraus, ençà i enllà, a qualsevol racó de l'illa, en els últims dies d'un temps d'estiu que s'allargassa per conjurar la tardor que, tanmateix, s'acosta amb pas silent però inexorable.

Caterina Valriu

CELEBRACIÓ DEL DIA DE LES ILLES BALEARS

Illa de Menorca, dies 9 i 10 de març

El passats dies 9 i 10 de març es varen celebrar a l'Illa de Menorca els actes commemoratius del dia de les Illes Balears. Aquests actes es varen compartir entre Maó i Ciutadella de Menorca. Hi foren presents el President de la Comunitat Autònoma, senyor Cristòfol Soler, el president del Parlament, senyor Joan Huguet, la presidenta del Consell Insular de Mallorca, senyora Maria Antònia Munar, el President del Consell Insular de Menorca, senyor Cristòfol Triay, el Vicepresident del Consell Insular d'Eivissa Formentera, senyor Joan Marí, així com els consellers del Govern Balear. El dissabte dia 9, després del dinar, el president Soler va fer una roda de premsa en la qual es tractaren diversos temes d'actualitat. El president Soler digué que un dels objectius d'aquesta legislatura era la transferència de més competències del Govern central a l'autonòmic i del Govern Balear als diferents Consells insulars. Quant a l'aniversari de l'Autonomia va dir que s'havia d'aconseguir una festa més popular i menys institucional, incrementant el nivell de poble a nivell social, civil i cultural i cercar punts en comú de les diferents illes que conformen la nostra comunitat.

El mateix dissabte, a l'església dels Socors de Ciutadella, va tenir lloc un concert, ofert per l'Orquestra Simfònica Ciutat de Palma dirigida per Philippe Bender, la capella davídica de Ciutadella dirigida per Gabriel Barceló Martí, acompanyats al piano per Kiev Portella, interpretant música de Beethoven, Tomás L. De Victoria i de Francis Poulenc. El concert va ser excel·lent i va tenir un final apoteòsic amb l'obra de Beethoven titulada "Fantasia per a piano, cor i orquestra".

El diumenge, dia 10, a l'església Santa Maria de Maó hi va haver una missa concelebrada i presidida pel Bisbe de Menorca.

A migdia es va celebrar l'Acte Institucional en el marc del formidable saló gòtic de l'Ajuntament de Ciutadella. Es lliurà la Medalla d'Or de la comunitat autònoma al Sr. Josep Mascaró Passarius, menorquí, resident a Mallorca i mort recentment de forma sobtada. A l'acte intervingueren, a més del Sr.

Mascaró Passarius, el batlle de Ciutadella, el president del Parlament, el president del Consell insular de Menorca i va tancar l'acte el president Soler, que va dir entre d'altres coses: "Pensem que és recomanable instituir, com ho hem fet fins ara, la festa de l'autonomia. No debades és la fita més notable de la història política de les Blears des de molts de segles ençà".

Jaume Taberner i Magí Ferriol,
Associació de Premsa Forana de Mallorca.

Illes Balears
Projecte De País

GOVERN BALEAR
Consell Assessor de Radió Televisió
Española a les Illes Balears

amb el suport de
ASSOCIACIÓ DE LA PREMSA FORANA DE MALLORCA

Comunicació al servei del nostre poble

SOR EUFRASINA MIR I ESTELRICH (1631-1645)

Tots els inquers sabem que en el Monestir de Sant Bartomeu, o a les Monges Tancades, s'hi guarda una monja santa. Inclús molts sabem que aquesta monja nomia Sor Clara Andreu i Malferit. Crec que també n'hi ha molts que han vist la seva sepultura, doncs no està massa enfora de l'entrada, i per afegit Inca li ha dedicat un carrer, és filla il·lustre tant de la nostra Ciutat, com de la Ciutat de Mallorca on nasqué enguany farà 400 anys. Però potser altres inquers no sàpiguen que en el nostre Monestir hi ha hagut altres monges que també han excel·lit per la seva perfecció i que la seva vida monacal fou un vertader exemple, i causa també de la gran fama d'excel·lent que sempre ha tingut el nostre Monestir.

Ara coneixerem una monja, millor dit, una nina que volia ser monja, que morí als 14 anys, però que la seva memòria ha perdurat, any rera any, entre les nostres monges.

Les tradicions orals que m'havien arribat es convertiren en documentals quan son oncle, el Dr. Gabriel Benet Mir i Bertran 1580-1650 en el manuscrit "Relación de la Vida y Virtudes de la Venerable Sor Clara Andreu Religiosa profesada del Convento de S. Bartholomé de la villa de Inca de la orden de San Gerónimo" Manuscrit que és la traducció a la llengua castellana, feta probablement l'any 1649, doncs el firma dia 01-01-1650, d'una biografia que ja havia escrit anteriorment en mallorquí.

En aquesta obra el Dr. Mir i Bertran, en la dedicatòria que fa "A las señoras Priora y demas Religiosas del Convento de S. Bartholomé de la Villa de Inca" dedica 7 planes davant i darrera contant-nos la seva vida (havia mort feia 3 o 4 anys quan escrivia) i també ara he trobat un manuscrit titulat: "Delicias del Religiosísimo Convento de San Bartolomé de Inca. Vida de la Amabilísima Novicia sor Eufrosina Mir y Estelrich. Virgen. Escrita por el Padre D. Joseph Andres, Monje de la Real Cartuxa de Mallorca".

És un quadernet tamany quartilla de 20 planes escrites a ambdues cares. Comença amb el que avui diríem pròleg que va de la plana 3 a la 5 regirada, està en forma de "carta de una amigo del autor", que sens dubte és un cartoixà, doncs la firma dia 12-11-1702 en una cel·la de la Cartoixa de Valldemossa.

La biografia pròpiament dita comença a la plana 7. També cal dir que he emprat el Llibre d'entrades i defuncions de les monges del nostre Monestir que comença l'any 1534 i en el foli 257 ens dóna aquesta informació: (no se nota si féu professió) Sor Clara Eufrosina Mir, filla de Mestre Miquel Mir de Ciutat y de Anna Estelrich de la vila de Artà. Entra per religiosa dest Convent als 29 Maig de lo any 1640, tenia d'edat 8 Anys. Ha pres lo vel blanc a 26 Maig 1643 Murí a 25 de Fabrer 1645. Anima ejus requiescant in pase. Amen (sic). (No profesada y morí en fama de Santa, cuja vida escrigué el Venerable

Pare Don Josep Andreu, Monjo de la Reyál Cartuxa de Mallorca).

La biografia, pròpiament, podríem dir que ja està escrita malgrat el llenguatge barroc de l'oncle i del monjo diguin frases precioses i molt adients al moment que es van escriure. Jo diré que entrà als 8 anys, i que abans vivia amb l'oncle a la Rectoria de Sa Pobla, raó per la qual era força estimada pel Dr. Mir i Bertran qui aquests anys també era el confessor del nostre Monestir.

Tenia una altra germana religiosa en el nostre Monestir, Sor Marianna Susanna, qui havia entrat dia 30-11-1629 i professat dia 29-02-1634, per cert que aquí ens diu que sa mare nomia Marianna, i no Anna totsol, com ens ha dit en la inscripció de sor Eufrosina. Morí dia 22-07-1699 i aquesta Sussana és la que no deixà tranquil l'oncle Gabriel Benet fins que hagué escrit la biografia de sor Clara Andreu, cal dir, doncs que li devem a ella tenir sistematitzat tot el material que ens ha permès conèixer la nostra santa.

Sor Eufrosina morí molt nina, però els 6 anys que passà al Monestir foren d'un progrés constant en la vida interior i en la vida espiritual. Era molt mortificada, cosa que exercitava estant moltes hores agenollada davant el santíssim, ens parlen de 5 hores seguides.

Essent nina i no profesada mai deixà d'aixecar-se a mitjanit per anar a cantar Matines. La mare Priora trobava que no s'havia d'aixecar, però la Mare Mestre argumentava que no la cridava mai, que sempre la trobava aixecada i llesta per anar al cor.

Tenia una devoció a les ànimes del purgatori: les feia uns resos perquè la despertassin a tal o qual hora, i mai li fallaren, de manera que les altres amigues li encomanaven que les despertàs i sempre era segur. Molt devota de Maria Santíssima a qui no deixava de resar-li els rosaris cada dia, i qualsevol altra devoció que li pogués arribar. De l'Eucaristia n'era una gran enamorada. Ja he dit com es passava hores i hores davant el sagrari.

L'any que en el Monestir es deia "l'any mut" el va viure amb gran intensitat. Es posà una pedra dins la boca, seguint l'exemple dels pares del desert, i d'aquesta manera mai parlà, i si li demanaven qualque cosa que considerava important o necessària, anava primer a demanar permís a la Mare Mestre i llevon-ses donava la resposta. La devoció a la Passió de Jesús la manifestà meditant contínuament aquest misteri que li feia vessar moltíssimes llàgrimes, cosa que preocupà a la mare Priora i a l'oncle, doncs no imaginaven d'on provenien tantes llàgrimes.

El tenor de l'escrit és aquest: "O feliz y dichosa Casa de San Bartolomé de Inca, pues apenas recibiste el grano en tu ameno viridario, quanto lo tornaste espiga para las troxes del Cielo".

Pere Fiol i Tornila
Rector de Muro

JESUCRIST EN L'ART INQUER

UNA PART IMPORTANT DEL PATRIMONI RELIGIÓS

El passat mes d'abril vàrem tenir ocasió de visitar a Inca dues exposicions d'un gran valor artístic. Ens referim a la sèrie de gravats "Los Caprichos" de Goya que s'exposà al Centre d'Art Sa Quartera i Jesucrist a l'Art Inquer al Centre Parroquial.

No pretenc fer cap valoració de la sèrie de gravats de Goya, ja que el seu interès és reconegut per tothom i Goya és un pintor universal. Ara bé, no té cap relació amb Mallorca ni amb la nostra realitat històrica i cultural. L'exposició va estar oberta durant molt de temps, més d'un mes, i s'organitzaren visites escolars.

Contràriament, Jesucrist a l'Art Inquer, que recull una part importantíssima del patrimoni artístic i cultural inquer, només va estar oberta els dies festius de la Setmana Santa amb un horari restringit. Crec que una exposició tan important, per jo, a Inca, més significativa que la de Goya, una vegada fet el muntatge, hauríem d'haver tingut l'oportunitat de poder visitar-la durant més temps i de promocionar-la entre els estudiants a fi de fer-los conèixer la importància del patrimoni cultural propi i, així, garantir la seva conservació futura.

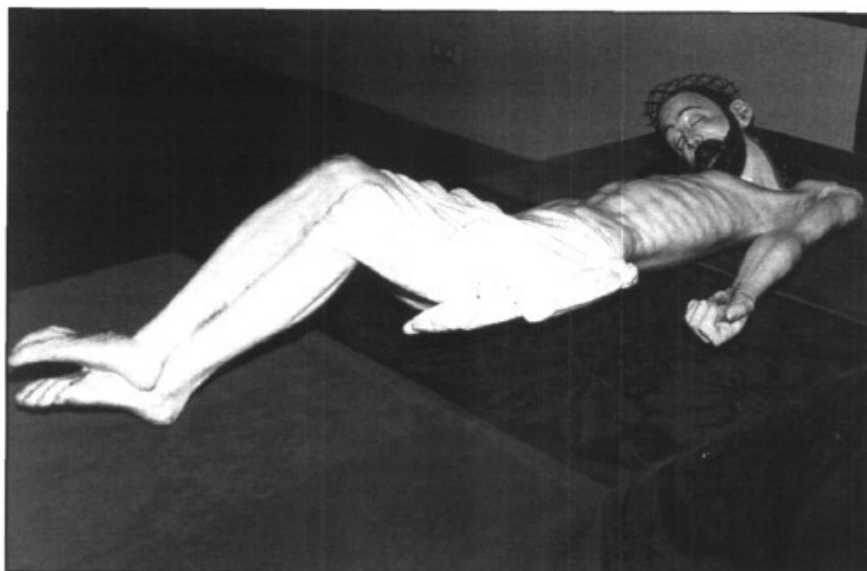
L'any 1992 vàrem fer un reportatge sobre l'exposició "L'art marià inquer", mostra que es va presentar amb motiu del XXVè aniversari de la coronació pontificia de Santa Maria la Major. Inclús, donada la importància d'aquest aconteixement, dedicàrem la portada de la revista a Santa Maria la Major. Per tant, ara no podíem deixar de banda aquesta gran exposició de les

*Detall del Sant Crist de la Sang (Segles XIV-XV).
Església del Monestir de Sant Bartomeu.*

obres d'art que guarden les esglésies i parròquies de la ciutat. Volem animar a tots els qui han fet possible aquesta mostra a continuar endavant, encara que, en una altra ocasió, fent possible que un major nombre de persones puguin conèixer el patrimoni religiós inquer.

Pere Rayó Bennàssar

*Sant Crist del Davallament
(segle XV).
Església Parroquial de Santa
Maria la Major.*

CAS METGE VETLA

He escrit en altres ocasions de la sensibilitat dels arbres, que la tenen, tal com els elements que componen el regne zoològic; és el cas del lledoner de la clastra, de Can Sabater de Binissalem, amb el qui tants de diàlegs sostingué l'amo de la casa, l'escriptor Llorenç Villalonga de Tofla, que quan aquest morí l'arbre no reverdí a la pròxima primavera. I aquesta sensibilitat, i molt intensa, no s'esgotà als regnes zoològic i botànic sinó que afecta (i com afecta) a tot el que es diu *regne mineral*, a la terra, vull dir a les coses aparentment inanimades que ens envolten. I aquesta afectació es dona molt especialment en el cas de l'habitatge: es diria que les cases, les edificacions, adquireixen la sensibilitat de llurs moradors, de la seva època, de tot el seu entorn, conviven -que vol dir que sofreixen i gaudeixen- amb tot l'entorn i, guardant aquest esperit i aquesta sensibilitat, fidelment ho trameten a la societat actual i a les generacions futures. L'arquitectura és, sí, un valor molt valuós i el testimoni més fidel i més insubornable dels fets quotidians i de les successives èpoques històriques.

La persona que donà nom a l'edificació a la que em referesc, es *metge Vetla*, (D. Miquel Ferrer i Truyols, nascut a principis de segle i mort, i injustament oblidat, a mitjans de la dècada 1960-1970) donà satisfaccions a la casa; estava sempre plena de gent, acollia a la sala d'espera els malalts (que llavors, com sempre, sí que ho eren, sí que tenien el *mal molt alt*, -*mal alt*-), gaudia, "disfrutava" la casa de complir una funció social i harmonitzava amb Inca i amb el racó on estava emplaçada. He de confessar (és a dir, ho manifest confidencialment, *cum fide*, amb fe, amb sentiments) que almenys cada vegada que hi pas per davant m'atreu, com una imperiosa força magnètica, la mirada i la sensibilitat. La veia, de cada dia més, com una ànima en pena, que afligida recordava i plorava, en petri silenci sentit, al qui fou el seu amo i li donà nom, l'oblit per part dels prohoms inquers a la seva memòria i dels servicis que ell havia fet a la societat, que temia per ser destruïda, que li han mutilat part, que no han sabut

conservar, mantenir, les coses personals; que en ella sols hi veien un preu de venda... Si rutinàriament, i de vegades insensiblement, deim "t'acompany amb el sentiment" envers d'ella, de l'edificació, aquest sentiment sí que me sortia del cor.

Pels molts de tombs que dona la vida, no sé si per l'atzar o per l'ordre còsmic, aquesta edificació ha estat adquirida per una família amiga (En Joan Corró i Truyols i Na Maria Pau Ramis i Pons) i el cor se m'ha aixemplant: plorant materialment li he dit, a la casa, que tenguí esperança, que "està en bones mans", que es podrà dir d'ella que "imposa silenci i serena l'esperit", que es mantindrà viu el record del morador que li donà nom, que fins i tot es preocupen els nous titulars d'investigar la gènesi de l'edifici, que li han cercat un bon arquitecte que la mantenguí, la guareixi i li doni nova vida. Que sàpiga la casa que si el seu anterior propietari no consta a cap làpida de vida urbana, ella, amb el nom en què es coneguda, portarà perennement el seu record...

Joan Bassa i Vallori.

MUNPER

CTRA. PALMA-ALCUDIA, KM. 30
TEL. 88 10 00 - 07300 INCA

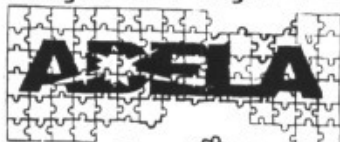
CTRA. PALMA-MANACOR, KM. 30
TEL. 64 41 02 - 07220 MONTUIRI

Es siwell

Carrer Llevant, 19
Tel. 88 00 86
07300 INCA

PEÇA A PEÇA FEIM

AJUDA'NS
ASSOCIACIÓ BALEAR D'ESCLEROSI
LATERAL AMIOTRÒFICA

C/. Llarg, 56 • Tels. 14 07 39 - 62 02 15 • STA. MARIA

No volem ser
els més grans,
simplement
volem ser
millors.

L'agilitat en la gestió, el tracte personalitzat i altament professional són els valors que les persones com vostú aprecien cada dia més en una entitat financera i per això a COLONIA treballam dia a dia, hora a hora, minut a minut per poder oferir-li el que vostú ens exigeix: la màxima eficiència.

COLONIA és una entitat financera d'èssim jove, altament preparada, amb una clara vocació de servei i el seu objectiu és, fonamentalment, treballar sense descans per ser cada dia millor, no per ser cada dia més gran.

Les nostres dimensions ens permeten ser més àgils, servir els nostres clients és el nostre motiu d'inspiració.

 COLONIA Casa d'Estalvis de Mallorca

ELS EDUCADORS...EN SOM CONSCIENTS?

Ningú ·gens va dir que fos fàcil, si fa no fa que tothom se'n desfà, que de més beneits se n'han sortit, que si amb dues cançons i dos balls els entretens... Qui més qui menys procura llevar importància a la responsabilitat que suposa ser educador i, sobretot, si els subjectes són nins perquè, al cap i a la fi, ens diuen que "els nins suren de qualsevol manera".

De fet, són moltes les persones que exerceixen d'educadors sense tenir cap mena de formació i, ni tan sols, consciència clara de la seva funció educadora. En aquest sentit destaquen els pares que no tenen més model que el record

difós de l'educació que reberen, tant si fou enriquidor com negatiu. Alguns més inquiets llegeixen revistes o llibres especialitzats, assisteixen a conferències o a cursets... però són una clara minoria.

Fins i tot en el cas dels professionals, sovint en trobam molts que no són prou conscients de fins a quin punt és important la seva tasca, menyspreant aspectes de la seva actitud que poden influir en els educands: mestres convertits en simples instructors, monitors de temps lliure sense un projecte educatiu clar i assumit, monitors d'activitats esportives interessats només pel cos, mitjans de comunicació més comercials que educatius...

Tot i així, per acabar de rematar, resulta que, llevat de poques excepcions que per la seva transcendència encara són massa, la tasca de l'educador se sol acceptar voluntàriament. Els

matrimonis volen tenir fills, hom no sap ben bé perquè, però en volen. Els motius poden ser diversos i confusos o, fins i tot, no havern'hi. El cas és que els fills arriben i gairebé ningú no està preparat per a tanta responsabilitat, feina i dedicació com perquè, a més, hom es planteja a cada punt, l'educació que es vol per a ells.

Hem d'acceptar amb serenor les dificultats que suposa educar, però sense eludir-les. Això a tots els nivells i àmbits. Els nins tenen un esperit de supervivència ben arrelat, però també són potents filtres d'allò que viuen al seu voltant, ho enregistren i assimilen fins a l'últim detall, i si no ja em direu si mai no us han retret allò mateix que els heu exigit abans a ells.

I és que prendre's seriosament l'educació pot ser d'allò més extenuant perquè el fet de ser model a seguir en tot moment fa que hagi de modificar o dissimular certes conductes. Però tampoc es tracta de mortificar-se o dur una doble vida perquè els nins vegin en nosaltres un model de perfecció, tanmateix només aconseguiríem enganar-los. Entre els pares que no viuen cercant el millor per als seus fills i aquells que segueixen igual que quan no en tenien, hi ha un punt entremig on es concilien la felicitat del fill i la dels pares. En aquest sentit cal tenir present que si permetem que la nostra responsabilitat educadora ens oprimeixi, es traduirà en un malestar personal que difícilment podrà ser positiu per al creixement del nin.

Així, els educadors, des del més directe al més secundari, hem de ser conscients de la responsabilitat que tenim. D'aquí en traurem l'energia necessària per formarnos i informarnos i, per tant, millorarnos. Llavors només ens restarà assumir tranquils que ho hem fet tan bé com hem sabut, esperant com quan se sembla, doncs mai se sap d'antuvi com anirà la collita.

Maria Fca. Alorda i Vilarrubias

HEAVI BLAI

En un horabaixa tramuntanal i de grisors lilenques, tres xoriguers s'han llançat des del campanar de l'església de Sant Miquel de Llucmajor, com esperits sants esmolats, i, quiets en la tensió del vol, hieràtics, planegen, volen per volar, dibuixant camins a l'aire, seguint, si hem de creure l'aerodinàmica, corrents que hi són. I això, amb en Blai, que hi té a veure?. Té a veure, si més no, per començar, amb una imatge, crec que de *Pere Pau*, que parla de tres arbrissons tendres, sembrats no sé on, davant una finestra, que *feien visible l'oratge*.

Venc a dir que, assumit el feix cortès de l'encàrrec, no em veig amb coratge ni en disposició de fer gaire teoria sobre Blai Bonet. Vos sortirà més a compte llegir el que han escrit Jaume Vidal Alcover o Xavier Lloveras, des del punt de vista de l'anatomia, la taxonomia, la genealogia de les tècniques, o Damià Huguet, més des del punt de vista de l'home que escriu, que és l'escriptor. Venc a dir que fins i tot el títol d'aquest escrit l'he copiat d'un jove poeta del meu carrer que nom Sebastià Alzamora i l'altre dia parlava dels poetes mallorquins "durs" i hi conclouia, ben encertadament, crec, en Blai. Això des d'un punt de vista pròxim al de Damià Huguet quan, just després de referir-se a la renúncia del poeta a ser "*el gigoló oficial de l'alta costura de les lletres*", defineix com un repte la dificultat de "*ésser comprès en català de Santanyi a Barcelona ...*" Dialectalisme, oralitat que Blai usa sovint amb una estratègia jo diria de virus, quan usa la frase feta, l'expressió fossilitzada o força d'usar-la i, trencant-ne l'expectativa, provoca una explosió de sentit, una evidència (però això, ho han definit millor Vidal i Lloveras). Una evidència, de què?

Em dibuixa el mapa quan esmenta la seva decisió de renunciar a la lírica, vull dir a l'expressió personal, en el sentit de "*deixar d'escriure tot el que no sigui necessari de part dels altres*", del que hi ha a fora. El que arriba, d'aquest "exterior", és una apel·lació, esdevinguda a la seva atenció personal, és a dir, un clam, una sol·licitud d'interiorització,

d'apropiació. En primera, personalíssima, persona -i amb independència de la màscara expressiva usada després de mostrar.

Sol·licitació que entenc des del que és un dels bessons del que es sol anomenar la religiositat blaiBonetiana: "*tots els esdeveniments del món tenen, duen implícita, són revelació ... perquè tot quan passa a un home passa a l'HOME*". (Som a tocar la mística, però la poesia sempre hi tendeix, fins quan adopta els perfils més distanciat de la reflexió sobre aquests bessons de revelació. I sempre vol, dient, dient-se, revelar, mostrar, fer partícep).

S'estableix així una correspondència d'alta intensitat entre el dialectalisme lingüístic de Blai Bonet i aquest dialectalisme vital, que sap que sempre s'estima en dialecte, i parla d'emprar "*l'art per fer evident la impossibilitat que té la vida de sotmetre's a un model*", com sap que la llengua viva sempre és més ençà o més enllà del codi, que és com que fitar la diferència entre la veu i la llengua. I segurament per això ("*va fer el seu procés de la contaminació o de la cita múltiple a fi de fer-les enfora de qualsevol fidelitat a un imperatiu de rigor filològic*") per fidelitat a una revelació que és, és percebuda, ve d'arreu, el caràcter magmàtic de tants de textos blaiBonetians, tot i que no convé fer llarg per aquest camí que mena directament al tòpic. (En tot cas, llegiu Nova York, que és d'on he tret aquestes cites, o *Cant de l'Arc*, o *Els Fets*. I els pròlegs de Blai als propis llibres). I si, ja deu ser prou perceptible que escric des del punt de vista de la poesia, però, en el cas de B. B., és escaient referir-se a l'obra -com quan, a Mallorca, feim obra a casa nostra- com a un llibre escrit i reescrit des de la coherència: ja sien les cròniques, narratives i descriptives en la forma, periodístiques i evangèliques en el to i la voluntat que són sovint els seus poemes, ja les memòries en forma de novel·la, o les novel·les que es presenten com a tals, i a vegades tenen les colors de l'autobiografia -i aquí hauria de referir-me encara ara a la provocadora condició avantguardista d'alguns dels seus llibres dins la literatura catalana, però també a

l'extrema bellesa i expressivitat del relleu que dóna al català de Mallorca a, posem per cas, *Judes i la primavera*.

Passsolini, clar. Ell també dialectal i dialectalista, i un dels miralls -a *Nova York*, a *Pere Pau*- de les cròniques de la veritat profunda que són els escrits del poeta, que, de la revelació, n'extreu la voluntat de ser profeta del present: desllorigador del seu sentit, atorgador, manifestador d'un sentit que el mena també pel sender del dialecte, de la defensa de l'Home que és cada home real i concret. Per aquí, el seu "mediterranisme", el seu "classicisme": més enllà de l'apassionada vivència d'un paisatge concret (els colors de B.B.!), que és sempre poblat de figueres, hi ha el mostrar-nos un món, una cultura, on l'home, el cos de l'home, l'home físic, vivent, és la mesura de totes les coses. Un món, com el seu món poètic, on els déus van pel carrer, entre, amb, i essencialment en els homes. Però alerta, que la naturalesa d'aquest moviment de l'atenció no és nostàlgica, feta d'enyor del passat com a tal: s'ubica per oposició a la mecànica d'una civilització basada en fer de l'home massa, en sotmetre la dialectalitat individual a la norma d'un ordre extern, unificador, orientat a comprar des de la por, a tenir per no ser. Aquest món on les llimones no vénen de la llimonera del corral que hem esmotxat, i regat, o les roses, sinó de les gues

del port i la botiga.

Aquesta afirmació de la individualitat que passa, en l'art, per la necessitat: per l'afirmació de la bellesa en asseure's a l'ombra de la figuera per dessuar, per oposició a asseure-s'hi perquè és bell seure baix d'una figuera, es pot fer igual des de l'afirmació del gest que pinta un graffiti al metro de N.Y., que B.B. ens presentarà, en un moment donat, envoltat de cabres que, per mi, són estrictament salomòniques. Em revé que aquesta vindicació d'una dimensió humana no té res a veure amb l'enemistat amb els satèl·lits i les antenes.

Blai Bonet vol ser, sobretot, contemporani: profetitzar el present. Des de la imaginació que li permet dibuixar coherències de sentit entre Cala Figuera i Venècia, entre Ezra Pound i el vell cercador de fonoll marí, ho fa des de la radicalitat de qui vol mostrar el sentit últim, comunicar la sol·licitud d'aquesta revelació i per això esmola des de l'arrel de la vida de la llengua. Per això dic que és, radical, dur, fort, heavy. Perquè ens mostra l'oratge de la vida que vol treure ulls, i és *la publicitat de l'univers*.

Miquel Cardell
periodista i poeta.

COMARCA DES RAIGUER

La Unió Europea prorroga la vigència de l'Objectiu 2 de la Comarca des Raiguer per al període 97-99

Es repeteix la dotació i s'afeix una línia independent per al Parc BIT.

La Unió Europea, mitjançant el seu òrgan encarregat, ha decidit avui la pròrroga de la vigència de la qualificació de la Comarca des Raiguer com Objectiu 2 (zona industrial en decliu). La nova pròrroga suposa que els programes que s'apliquin sobre la comarca dins el període 97-99 també gaudiran del finançament de la Unió Europea.

Tal com s'havia demanat, el finançament total que es concedeix, pendent de les variacions del valor de l'ecu, és el mateix del període anterior. (La quantia global puja un 13 per cent, fonamentalment per l'increment de la població beneficiada). A més a més, la Comissió afegeix una quantitat nova com a finançament de programes dins el futur Parc BIT, que siguin sinèrgics amb els programes que es desenvolupin al futur Centre

Tecnològic des Raiguer.

La decisió de la Comissió s'ha pres, segons les normes d'enguany, utilitzant els següents criteris: dades objectives de la necessitat de la pròrroga, dades d'unitat de criteris socials a la zona afectada demostrada mitjançant l'acord tramès a la UE i signat per tots els partits i organitzacions socioeconòmiques i per l'informe derivat de la comissió de seguiment.

BLAI BONET, UN DELS MÉS GRANS ESCRITORS EN LLENGUA CATALANA

Ningú no dubta que Blai Bonet és un dels més grans escriptors en llengua catalana. Viu a Cala Figuera de Santanyí, en un petit apartament on treballa cada dia en la seva obra. La seva és una soledat volguda, elegida, triada com tria cada paraula de la seva obra i l'apunta a la plagueta. A l'hivern, Cala Figuera s'allargassa sota la tebior del sol i el baume de la salarbor envaïx els carrers buits, les cases deshabitades, els jardins descuidats. En Blai, cada dia, passeja la seva soledat per aquest paisatge que, d'una manera o altra, és a la seva obra més recent.

Haviem quedat amb Blai Bonet a ca seva, devers les onze d'un dissabte de febrer. Desitjàvem conèixer-lo. Coneixíem la seva obra i sabíem que al darrera hi havia un escriptor amb una obra densa, a cops difícil i complexa, tal vegada perquè Blai Bonet l'estructura com un univers on hi encabeix vivències, memòries, llocs, noms i cites. Tot hi cap al seu món. És una visió còsmica de la vida i fa una obra total, desordenada en aparença, que abasta tot el seu coneixement, d'altra banda vastíssim, en totes les matèries que li interessin. La seva curiositat intel·lectual no s'atura en la creació d'una obra literària sinó que vol abastar el misteri de la vida.

En Blai seu en una butaca i parla més amb l'expressió i les mans que no en les paraules. La conversa fou una mica anàrquica perquè volíem esbrinar moltes coses que ens interessaven.

L'any 1952 vàreu publicar "Entre el coral i l'espiga" a l'editorial Moll de Ciutat. Fins el 1981, que l'editorial Guaret de Campos vos publica "El poder i la verdor", passen trenta anys sense que cap editorial mallorquina publiqui cap recull de poesia vostra. Per què?

De fet és perquè no vivia a Mallorca i, en tot cas, el fet d'on es publica és circumstancial. Jo he escrit per a

comunicar-me amb tota una època, una societat determinada i si això es concreta en arribar a tres o cinc mil persones, ja és molt i com més oportunitat de ressonància tenguís, molt millor. L'ideal seria publicar a Nova York. Jo som molt patriota i em sent molt mallorquí i molt català però si la salut i les circumstàncies m'ho hagueren permès, m'hauria agradat molt viure a Nova York.

Hi ha escriptors que diuen que passen gust amb l'escriptura, però escriure és certament dur. En el vostre cas, passau gust o patiu?

Jo ho pas malament, molt malament. Normalment és una costa amunt. En realitat, ni pas gust escrivint, ni és una cosa de la qual en tenguí ganes. Ho faig per a intentar comunicar-me, per entendre el sentit que té el món. Damunt una plana vaig fent els meus exercicis per entendre les coses. Jo no tenc escriptura: faig el que sé fer i prou. I, a més, no sé fer res pus i no estic empegueït de dir-ho.

No només heu estat prolífic sinó que en la vostra obra hi ha tots els gèneres: poesia, narració, art, memòries, novel·la, ...

Sí, he escrit de molts de temes. De primer vaig escriure molta poesia, però després he tocat tots els temes al meu abast des d'un aspecte humanista. Jo m'he sentit un home del renaixement. Així, un pintor del renaixement feia pintura però també era escultor, arquitecte i, fins i tot, Miquel Àngel fou el que ara en diríem dissenyador de moda. Si un artista vol ser complet intenta abarcar tot l'art. Picasso, a més de pintar, féu escultura, ceràmica, moda. Modest Cuixart és un gran pintor però encara ara fa estampats per a la fàbrica de seda de Lió. Vull dir que quan un artista més artista se sent més espais d'art agafa.

Creis, idò, que és possible l'humanisme al segle XXI?

Sí no ets humanista no ets res. L'artista és el paradigma del que és l'home. Un artista és un home que fa tot quan pot per estudiar tot el que pugui. Jo sempre estic llegint Einstein i Bertrand Russell perquè és el que em dona una visió més poètica del món. En Russell, a la seva obra "Anàlisi de la matèria", és tot poesia. O n'Einstein quan diu que si no hagueria conegut la pintura de Monet, no haguera descobert l'àtom.

Quan me diuen que faig investigació d'art, sempre dic: i quin remei me queda si l'art existeix. També he fet vint anys de periodisme i quin remei me queda si al món tot són notícies. El que passa és que el dia només té vint-i-quatre hores i no tenc més temps. Em faig un tip d'estudiar i les estones que puc escriure. Intent ser un home complet. Tots tenim capacitat de fer-ho. Cal, també, tenir la voluntat.

Quan escriviu sobre art, que ho heu fet amb molta freqüència, ho feis des de la sensibilitat. Quina és la funció del que escriviu sobre art?

En aquest aspecte només tenc un punt de vista. Quan t'enfrontes amb una obra d'art, intentes copsar i ensenyar l'espai a qui ho mira. Ensenyar-li a descobrir tot el que és l'espai. Aquí hi ha això, això i això altre i si hi veus quelcom més, millor per tu. És convidar-lo a descobrir l'espai. Això que en diuen la crítica d'art tècnica fa riure, se sembla molt al "parte meteorològic" del temps d'en Franco quan deien "nubes i clars". El pintor s'ha proposat explicar què és l'espai i organitzar un univers propi i els pintors que no pinten així són molt dolents. La tasca d'un crític és ensenyar a mirar a un espectador.

Quins pintors vos han impressionat més, tant per la seva obra com per la seva personalitat?

Jo sempre ho junt tot, obra i persona. Generalment, l'obra i la persona van junts i si dius, era una mala persona, això és una altra cosa. Devia tenir mal caràcter perquè ser una mala persona i fer bon art és impossible. Ara, els que més m'impressionen són els del cinquecento, que com a persones són immenses: Massaccio, Piero de la Francesca, Andrea del Castaño. El que més m'impressiona però, a més del seu art, és que feien la feina amb una gran capacitat creativa, però també amb uns vastíssims coneixements artesanals.

En general, aquests artistes del renaixement feien la seva obra per encàrrec. Els deien on havia d'anar i de quin espai disposaven. Ells estructuraven l'obra en funció d'aquest espai, dels metres de la paret.

El mateix succeeix quan me comanen una novel·la. Quan conec l'encàrrec estructuro l'obra en funció d'on va dirigida, perquè escriure una obra i ficar-la dins un calaix no té sentit. Mentre escrius has de saber el destinatari.

L'artista crea en llibertat o està condicionat per elements exteriors?

De fet, els mateixos homes del renaixement estaven condicionats als contractes de les comandes i no només en l'espai a utilitzar o en el tema a tractar sinó fins i tot els contractes

especificaven el color que havien d'utilitzar a cada part de l'obra.

Actualment, al mateix Miquel Barceló li diuen, ara ves a Mali i pinta barques o bales. Com sempre, el qui paga mana. I sovint, ni tan sols és el mercat el que el condiciona sinó el que fa l'encàrrec.

Ara, un art és molt bo quan l'artista

d'esperit o carnal, però que estigui ben feta. En realitat, al llarg de la història, des d'Altamira o el Llibre dels Morts dels egipcis, sempre hi ha un denominador comú que defineix l'artista com a individu, que és l'únic que té valor, car la massa no existeix i és la recerca del significat d'aquesta cosa que és el misteri. Esbrinar, enca-

és humil, molt, molt humil. En Miquel Àngel, amb la seva grandesa, era un picapedrer que anava a Carrara a tallar-se els blocs que utilitzava per a esculpir.

Tots els artistes tenen un denominador comú, especialment en l'art modern: l'ordre per damunt tot. L'impecable, en literatura, també és un gran ordre. Que hi hagi sensació de calma. Aquí que no hi faci renou ningú, perquè no hi ha res que fer. El més hermós que m'han dit mai, respecte a uns poemes de "Nova York", és que "aquí hi poden fer tot el renou que vulguin que tanmateix no s'hi sentirà res". L'art sempre serà això: posar ordre. Allà on hi ha ordre, hi han d'aturar el pensament. Si alguna cosa no t'agrada, mira si està ordenada perquè, si hi està, ja t'agradarà.

Creis que avui en dia és possible, tant pels pintors com pels escriptors, intentar fer una obra el més perfecta possible, el més ordenada possible?

Ordenada, perquè perfecta és molt abstracte. No saps mai ben bé què és. Amb tota la llibertat possible,

ra que sigui mínimament, el misteri que envolta l'existència.

Defensau una postura un poc classicista de l'art. Se vos ha acusat de ser barroc en els vostres escrits. Ho sou?

Que ho diguin no vol dir que sigui vera. Som d'una àrea geogràfica d'influència barroca. En realitat, barroc no significa res car tots els noms que defineixen corrents artístiques s'han posat posteriorment i s'inventaren a finals del segle passat. Barroc, en el meu cas, acceptaria que fos sinònim d'expressionista. Treure el màxim de dins cap a fora, en l'expressió, la indignació, els sentiments en general.

He trencat moltes devers quinze vegades i no és més que el resultat del meu fracàs per a descobrir què és el misteri. El que ara m'he proposat ho duc endarrer d'ençà que tenia vint anys i vaig llegir els sonets de Shakespeare i em deia: mentre no siguis capaç de fer això, no ets digne d'anar pel carrer i ara els vaig començar. No havia fet un sonet en la meua vida i ara ho estic fent. El més difícil per a mi, és dir coses del

segle XXI amb un llenguatge del segle XXI i encabir-ho en una estructura, el sonet, que té més de cinc cents anys. Crec que aviat seré digne d'anar pel carrer.

I ara què feis?

Tenc tres obres començades. Una novel·la, "Ramon", que fa cinc anys que arrossega. Escric cada dia als matins, fins a les dues. Durant molts d'anys m'he aixecat abans de les sis. En aquesta hora no se sent renou, tothom dorm i has descansat. Te sents tu mateix. Escris amb una gran responsabilitat.

Sempre escric a mà. Les màquines d'escriure, fins i tot, les he amagades. I mai no he utilitzat l'ordinador. Amb les màquines perds molta sensibilitat. Sembla mentida, però el bolígraf és una perllongació de la mà. Si escris una cosa, la pressió del traç defineix l'estat. S'ha d'escriure o pintar amb tot el cos. La lentitud que implica l'escriptura a mà ve alleugerida perquè faig poques correccions i quan escric una paraula ja la tenc molt pensada i he passat molt de temps triant-la i col·locant-la.

Com ha condicionat la vostra obra la malaltia?

Mai m'he adonat que estigues malalt. Som molt mental. Si no me trob bé, no escric. La malaltia surt a la meua obra en termes generals però mai com la meua pròpia. Intent defugir els temes que no tenen importància per a tothom i que hom, en llegir la meua obra, s'identifiqui no només com a lector sinó com qui haguera pogut escriure el que llegeix.

I la religió?

La religió és universal i és comuna en qualsevol país del món. És circumstancial el nom que es dona a cada lloc. A la meua obra, la religió surt de cap a peus. A vegades surten noms més tradicionals però, de fet, és una manera de lligar-me al passat. Jo crec en tot.

Sí, en tot. Però i en Déu?

És clar que crec en Déu i no hi ha cap home en el món que no hi cregui. Però Déu és una paraula com qualsevol altra. Crec que si no és una trini-

tat no és l'home. La font d'on surten els nostres actes és la relació entre allò que ens fa fer una cosa, la cosa feta i la necessitat que el que has fet s'espandeixi per tot el món.

L'home, que sempre ha volgut explicar totes les coses, els ha posat nom. Tot allò que tu fas, conscient o inconscientment, aspirem a que sigui universal, ja sigui donar una besada o qualsevol altra cosa. Per això deim que volem traspasar el misteri.

De totes maneres, la vostra actitud com a escriptor ha estat molt crítica amb un concepte tradicional de la religió. Per algunes persones, els vostres escrits podrien ser quasi herètics. Hi ha molt de qüestionament religiós als vostres llibres.

De la religió viscuda com una tradició, sí. Cal abolir les cerimònies, els rituals, els hàbits, la teatralitat.

Tornant a temes més concrets de la literatura, és vàlida la divisió entre escriptors i literats?

Sí. Escriptors són aquells que intenten arribar nuus als lectors, a la gent, al cor de la gent. Literats són aquells que viuen de l'escriptura, que necessiten tota una parafernàlia que els envolti. De totes maneres, hom sempre es passa més temps sol que acompanyat. I quan es troben sols, se senten no res. Quan estan envoltats, adultats, es creuen tot lo món però quan estan tots sols veuen que no són res. En canvi quan ets un escriptor i te'n vas a jeure, estàs tan a plaer. Una de les frases més impressionants del Quixot és quan diu "yo sé quien soy".

Quan escriviu, per a qui escriviu?, per a vos a per als altres?

Primer per als altres. Abans d'escriure pens com reaccionaran els que ho han de llegir. Estructurar l'obra abans, però el contingut és sempre fruit del que crec que pot arribar als altres. L'escriptura es basa en les pròpies experiències, en el que coneixes, però també en les experiències dels altres. Els meus llibres són un compendi de com pensen, senten o miren els altres. Intent descobrir les profunditats humanes.

Quan escriguéreu el llibre sobre Tàpies, ja el coneixíeu?

No, no el coneixia. Jo treballava a Polígrafa, dirigia un departament gràfic i em preguntaren què es podria fer amb motiu de l'Exposició Universal de Nova York. Aleshores en Tàpies acabava de guanyar un premi a la biennial de Venècia, però no el coneixia ningú i tothom deia que era un desastre. Jo volia fer un llibre sobre Tàpies i a l'editor li semblà bé. I ho vaig fer tot: la portada, la contraportada, el text, la selecció dels gravats. Fou un llibre innovador.

Hi ha un pintor, sense la importància d'en Tàpies, que fou precedent de l'actualitat i que està bastant oblidat. Ens referim a Bernareggi a qui vos dedicàreu un poema.

Visqué trenta anys per aquí. Era un pintor amb molta categoria estètica. Era condeixeble de Picasso, Nonell, Cases però no va saber pegar el bot. Tots els altres prengueren el vol al segle XX però ell es quedà amb els paisatges. Els seus quadres tenen molta categoria, però no va saber traspasar la barrera. Jo el coneixia molt. Me contà un fet que l'impressionà i el marcà tota la seva vida. En un sopar amb Picasso, Nonell, Rusiñol, Cases i Casagemes, tot havent sopat, en Casagemes es despedí de tots, tragué una pistola i es disparà un tret al cap davant tothom. Aquest fet, em confessà Bernareggi, el desconnectà, trencà la seva relació i el condicionà. Va anar-se'n de París, estigué dos anys a Sa Calobra i després ja vengué a Santanyí.

Aquest bot a que vos referiu, es comparable al que féreu de Santanyí a Barcelona?

En certa manera sí. Me'n vaig anar a Barcelona per tenir espai. En aquell temps, allà eren al meu abast moltes de coses que aquí no hi eren. I no és exacte que me n'anàs a Barcelona. M'hi feren quedar. Vaig estar molt delicat, encara hi estic. Quan vaig escriure el "Cant espiritual", que premiaren amb l'Ossa Menor, quedaren molt enlluernats amb la meua obra. Estudiants de la Universitat m'escrigueren una carta i es posaren d'acord en què m'havia de curar i cerca-

ren un metge, el doctor Lluís Seguí, que havia estat exiliat a Nova York, i el doctor Cornudella i me posaren com un canari. Em tengueren dos anys al Montseny i quan vaig estar més o manco bé em digueren per quedar a viure a Barcelona. Vaig preguntar per què i em contestaren que si no em quedava l'ambient cultural barceloní quedaria mort.

Els anys seixanta, a Barcelona ningú no sabia qui era Espriu, Riba o Foix. Bé, en Foix sabien que era un pastisser de Sarrià. Un cop me digueren que si jo no hagués estat allà en Tàpies no hagués existit. Durant deu anys vaig ser l'animador cultural de Barcelona. I mig en broma mig seriosament, deien que la dècada prodigiosa d'en Blai Bonet només era comparable a la dècada prodigiosa dels Beatles.

Després de Barcelona, Cala Figuera és una illa dins una illa. Vos sentiu aïllat?

No visc del tot aïllat, sinó molt connectat amb Barcelona a través dels meus amics que em truquen o m'escruien. En certa manera visc allà. El que més not o sent, és que ara tenc molta més intel·ligència que quan tenia vint anys i tenc la sensació que la desapropfit no vivint a Barcelona o a Nova York. L'ambient cultural que t'envolta et condiciona i la teva obra té un abast molt més extens que el que pugui tenir vivint aquí. El contagi és molt important.

Vos sentiu apreciat pels mallorquins?

Som molt estimat per la gent de la Universitat, pels joves i no tan joves que estudien o han passat per la Universitat. A Barcelona també. Sé que als cursos de literatura estudien la meua obra. Alex Sussana, centrà el curs de l'any passat en l'estudi de la meua obra "Nova York".

Vos heu llegit molta poesia castellana, la generació del 98 i la del 27. Amb freqüència citau Antonio Machado i vos heu sentit molt apropiat a la literatura castellana. Sempre heu escrit en català?

Sí, sempre. Fa poc vaig rebre una carta d'un superior que vaig tenir al Seminari, un home molt major. M'envià dues cartes i dos poemes de quan jo tenia tretze o catorze anys. Les cartes estaven escrites en un castellà molt respectuós, en un estil molt semblant al de Fray Lluís de Granada, però els poemes eren en català. Curiosament, les meves primeres lectures en català no foren d'escriptors mallorquins, sinó que el primer que caigué a les meves mans, cosa que agrairé tota la meua vida, perquè és un monument al llenguatge, fou en Verdager, amb un llenguatge tan fresc i popular que vaig adonar-me que jo pertanyia a una literatura immensa.

Vàreu tractar altres escriptors mallorquins de la vostra generació?

No gaire perquè jo vivia a Barcelona i

els contactes eren esporàdics. Vaig tractar en Llompart i en Vidal Alcover, aquest preparà oposicions a notaria devers vint anys a Madrid i venia a Santanyi a veure'm cada quinze dies. Un cop férem una vetlada organitzada per Cela on hi assistia el doctor Caubet, Joan Miró, Llorenç Artigues i en Llompart que treballava a "Papeles de Son Armadans". Jo vaig agafar una melopea de sangria i em vaig despertar l'endemà a Can Llompart.

Què recordeu de'n Bernat Vidal i Tomàs?

No ho sé ben bé perquè jo era un al·lot. Era un senyor molt amic de Can Moll i sabia que jo escrivia poemes i vengué a veure'm sovint. Em deixà alguns llibres. També féu una lectura dels meus poemes a ca D. Guiem Colom. Quan vaig guanyar el premi l'Ossa Menor amb "Cant Espiritual", s'enfadà molt perquè no li havia dit que havia escrit el llibre i no el coneixia. Quan sortí el llibre em digué: "això no és això, "Entre el coral i l'espiga" era molt millor".

I d'en Jaume Vidal i Alcover?

Sempre li he estat molt agraït perquè em duia a ca nostra tot el que sortia a Espanya sobre modernitat. Rosales, Blas de Otero, Aleixandre, em duia els llibres i els me regalava. Potser sense en Jaume haguera trigat molt més a conèixer-ho. Aleshores, la difusió d'aquestes obres era molt limitada i en Vidal hi tenia accés a Madrid.

En Vidal Alcover guanyà el premi Ciutat de Palma amb una novel·la en castellà, però ell l'escrigué en català. Ell mateix la traduí i la presentà per a guanyar els diners del premi. Ell mai no escrivia en castellà.

No sé si encara ho puc dir, però el que mai no existí en català fou "Bearn" de Llorenç Villalonga. Ell l'escrigué en castellà i d'altres, com en Jaume Vidal Alcover i en Sanchis Guarner, li traduiren.

Lluís Maicas, Pere Gelabert i Antoni Rodriguez

Fotos: **Miquel Àngel Quetglas**

SI ÉS TOPIC, NO ÉS BLAI BONET

Si és tòpic, no és Nova York". No podíem trobar un inici més contundent per a un poema que aporta nom i idees fonamentals a tot un recull: "Nova York", l'últim poemari imprès de Blai Bonet on el barroquisme de la paraula assoleix el sùmmum del caos, tan propi dels temps que ens toca viure, caos ordenat, espill de la visió personal d'un autor sobre l'univers, particular infern, particular cel, aldea global en què l'han convertit els "mass media", i la passió sentida vers la individualitat humana, ésser que l'habita, com a ens particular, d'un autor-poeta-investigador de la paraula escrita amb la ploma-mà-braç-pensament, perquè Blai s'allunya de la màquina que alleugereix el procés de l'escriptura però que també, sens dubte, la despersonifica i en perd la sensibilitat més adient per recercar amb tot el cos un llenguatge poètic per al segle XXI, contraposant el mètode d'home del renaixement italià, al qual diu sentir-se tan lligat, per a qui l'art era abans de res un treball, amb un llenguatge més propi de l'època neobarroca en què estem immersos, analitzada amb tanta cura per Omar Calabrese a "L'età neobarocca" el qual intenta explicar l'atzar, el caos, l'ordre dins el desordre, l'ordre del cosmos com a derivat d'un caos originari que ens embolcalla. Tot això i més és a "Nova York" on l'autor posa ordre a un collage de fragments que ens situa, momentàniament, en l'univers bonetià, com un espectador-autor que manipula diverses realitats i amb un zapping literari en construeix una de pròpia i personal que dona a conèixer al lector.

"Nova York", un film d'art i assaig del més absurd realisme que porta el lector a caure exhaurit per la lectura, com si s'enfrontés a cada pàgina en un combat de boxa contra All Brow, boxejador que dona nom a un altre dels poemes on l'autor expressa la fascinació per la bellesa de la bèstia i el compara a un literat quan afirma que ambdós vénen definits per l'estil.

"Nova York és aquesta cosa que tothom somnia però que ningú no ha vist perquè la seva visió és un desastre" Tot i l'afirmació del poeta, Blai Bonet parla amb entusiasme de la capital del món, el miratge d'una cultura de grans escriptors i que ara comença a tenir grans artistes plàstics. Crissol de cultures, en cap altre indret del món sobreviuen

en un ambient tan neobarroc com a Nova York. Somni llunyà de Blai, mai visitat per l'artista, olla on s'hi cuina el futur de la humanitat promocionat per les grans firmes comercials, moderns mecenes de l'època renaixentista, tal volta per això el poeta compara Nova York, capital del Nou Imperi, amb l'Atenes que fou ciutat bressol de la cultura clàssica. Nova York imatge d'universalitat, on tot s'hi barreja, on el lector després d'haver rellegit infinitat de vegades els textos, se sent incapaç d'assolir els diferents significats de la paraula i queda amb la sensació de no haver estat capaç de copsar cada un dels infinits matisos que li donen vida.

Nova York és en si mateix l'enfrontament de dos mons contraposats, un Nova York vist sota la perspectiva del poeta que intenta descriure'l allunyant-se de tòpics i idees pre-concebudes, poetitzant la quotidianitat, la vida de cada dia, el carrer, la gent, la massa uniformada per la propaganda de les marques, entre gratacels que passen front els ulls del lector com en un film, univers pla. L'urbs que tot s'ho empassa, el crac, el metro, el rap, els grafitti, els yuppies, el sexe: els ídols caiguts desfigurats de cada dia, les imposicions del sistema enfrontades a la sensibilitat de l'individu, una illa, un món quasi paradisiac que ha pres cos en Skorpis, o potser a Mallorca, on tot és quietud, placidesa, tranquil·litat. Tot forma part de la dualitat de mons enfrontats, un, el capitalisme desprietat; l'altre, l'humanisme racionalitzat.

La idea d'universalitat cova dins Nova York, hi és perenne, sura per cada una de les seves pàgines, i hom cerca capbussar-s'hi en qualsevol indret i deixar-se endur per l'onada de les paraules bonetianes, pegar-ne una glopada, assaborir-ne el salnitre d'adjectius i substantius, banyats per la poesia d'un mestre. Per això, manllevant-li els mots, "Si és tòpic, no és Blai Bonet".

Antoni Rodríguez i Mir

EL POBLE D'INCA MANTÉ ENCESA LA FLAMA DE LA LLENGUA

Inca va viure per segon any consecutiu el pas del Correllengua. I si va bolcar! Tot i que aquesta vegada l'estada dins la ciutat fou breu, l'entusiasme i la il·lusió dels professors i alumnes dels diferents Instituts i col·legis va compensar amb escreix aquesta brevetat, fent que el seu recorregut pels carrers i places fos una autèntica festa. Perquè els joves i els infants, varen ser els vertaders protagonistes del Correllengua d'enguany.

Des de la mateixa arribada a l'Institut Pau Casesnoves, acompanyada de coets, campanes i xeremiers la torxa va anar passant de mà en mà, escortada en tot moment per dotzenes de corredors, deixant al llarg del seu trajecte el testimoni d'una nova generació que vol viure i parlar en la seva llengua sense reticències ni mals entesos, sense traves ni imposicions.

Si el Batlle i el consistori ratificaren el compromís demanat en el manifest, el Pare Colom, norantisis anys de fermesa i de principis, refrendà amb el seu gest, el respecte per la nostra identitat com a poble i el dret innegable d'emprar la llengua que ens és mare, i que hauria de ser per damunt de tot "factor de concòrdia i no de discòrdia".

La cadena humana i la Balanguera a les escales de l'Institut Berenguer d'Anoia, posaren punt i final a una visita emotiva pel fort contingut simbòlic amb que anava enrevoltada. L'acomiadarem convençuts

de que la gran DIADA de dissabte aplegaria el sentiment unànime de milers i milers de mallorquins desitjosos de manifestarse i d'afirmar en veu alta que SI, que som una comunitat històrica i que com a tal volem ésser considerats: Com a uns ciutadans de primera!

De llavors ençà, encara no fa escassament un mes, el panorama polític ja no és el mateix. El president Soler ha dimitit forçat per la pressió dels que no els interessa un canvi i molt manco una obertura. El pacte de progrés del CIM s'ha trencat per falta d'entesa entre els distints membres que el conformen. La lluita pel poder, per tant, continua essent ferotge i la situació política dins el govern és d'autèntica crisi, encara que ens vulguin fer creure que no passa res.

Davant de tot això, les paraules que na Catalina Munar, professora del col·legi Beat Ramon Llull va pronunciar per donar la benvinguda a la flama a la seva escola, resulten en certa manera profètiques quan diu: "seria meravellós que actes com aquest no s'haguessin de fer perquè ja tenguéssim una llengua totalment normalitzada, és a dir que no fes falta reivindicar res..."

Sembla que sí, sembla que haurem de continuar reivindicant el que donàvem com assolit i està de nou en perill de retrocés. Sembla que ens caldrà encara cridar més fort fins que els que fan el sord ens arribin a sentir. Entre nosaltres però, no hi ha d'haver

lloc pel desànim, perquè el que és evident és que aquesta vegada no han mesurat bé les forces ni han quantificat la potència de l'embranchida d'un relleu que ja és aquí, que s'ha mostrat amb contundència i que està disposat a seguir lluitant, a sortir al carrer tantes vegades com calgui i a demanar comptes si és precís de l'ús que es fa d'un patrimoni tan preuat com és la nostra parla.

Aquesta és la nostra força! Els nostres joves! Gent que creu que és possible transformar allò que no els agrada, que treballa dia a dia per a la construcció d'un futur que ningú podrà aturar, perquè el que només era el convenciment d'uns quants, ja comença a ser majoria. I perquè el que no aconseguiran mai, ni els més influents, ni els més poderosos, és barrar el pas a l'esperança.

Quedi aquí, com a constància del fet, el poema del Pare Colom escrit per a tal ocasió i que ens parla de l'únic sentiment capaç d'agermanar persones i idees. El sentiment d'ESTIMAR!

Mercè Puig

CORRELLENGUA

*Tot corrent portem la flama
per amunt i per avall!
Estirem una i altra cama;
en els dos peus posem call.
Sigui d'amor a aquesta terra
nostre cant i nostre crit!
Tant si anam pel pla o la serra,
tant si és dia com si és nit!*

*Estimem, que és cosa nostra,
amb passió viva, ardent,
tot quant aquesta illa ens mostra
per l'un i per l'altre vent!*

*Cants de jois, cants de festa
per tot arreu escampem!
La consigna sigui aquesta:
terra, sempre t'aimarem!*

*Terra nostra mallorquina!
Si t'aimam encara poc,
camina que te camina,
atiarem d'amor el foc!*

P. Miquel Colom, TOR

RESSONS D'UNA DIADA

Al meu davant s'hi dibuixa la pau i l'essència del meu poble inquer: muntanyoles, camps plens de verdor i altres nus i oblidats, casetes blanques i ocells que piulen i en el llarg itinerari del camí un fester de joves portant una torxa i a les mans una senyera. Quin quadre més magnífic: allà suraven entre bufades de vent arremolinats darrera uns cotxes i unes càmeres de televisió que retrataven el moment.

Quan es va arribar a la plaça de l'església, moltes mans enlaire deixaven brollar els sentiments i la consciència de poble, per sentir més tard el cant de la balanguera.

Poc temps més tard acabava la Diada. Havíem escoltat paraules com: som un país, som una comunitat històrica. En aquella plaça havien llegit manifestos, havien donat vitalitat a la llengua. Semblava que començàvem a ser un país normal.

Però malauradament, l'aluminosi començava a entrar a la nostra llengua de mans d'uns quants arquitectes falsos amb carnets polítics. El braç del pacte polític és llarg i subtil. Per tot això, a hores d'ara ens ofereixen desconcert, confusió i rebaixes. Ara comença a legalitzar-se novament la claudicació.

Per això jove, el ressò ha estat important. Mai no havia vist tanta gent com aquest any, ara ja tenim un compromís amb la societat, ja no valen polítics que vulguin fer avortar el projecte que us heu fet de país.

Tenim el dret de ser comunitat històrica senzillament perquè ho som. Comencem a destruir els mites dels Maura, les Aines Cohen, les Mme. Dillon, les Sílviies Ocampo, les Obdúlies i els amos de possessió i com no, també els cacics. Creem una Mallorca diferent on predomini la sensatesa i l'harmonia i deixem aquesta Mallorca que ja agonitza dins el túnel de la soledat.

Joan Ferriol

MANIFEST CORRELENGUA 96

(Llegit a l'acte celebrat a la Plaça de Santa M^a la Major)

Avui INCA rep la Flama de la llengua com a símbol del compromís del nostre poble amb la defensa i promoció de la llengua pròpia de Mallorca, la llengua catalana.

Amb l'esforç de milers i milers de mallorquins i mallorquines aconseguirem dur la Flama de la Llengua des dels pobles de Mallorca fins a Palma; al mateix temps que hi duim la reclamació de què tota la Badia de Palma (s'Arenal, Palma, Calvià) com a zones més poblades de Mallorca, s'incorporin decisivament al procés de normalització.

S'ha acomplert un any de les mobilitzacions populars en favor de la nostra llengua i cultura que foren el Correllengua i la Cadena Humana del 1995. Es indubtable que hi ha hagut un canvi positiu pel que fa al clima polític i social que és ara, més favorable, no obstant això, a nivell d'ús real de la llengua la situació no ha millorat. Per tant, continua essent necessària la mobilització popular i el compromís de tothom per aconseguir la fita que necessitam assolir com a poble: La plena normalització del català en tots els àmbits de la societat.

Ara i aquí, creim necessari un impuls en la normalització de la nostra llengua especialment a l'escola, al món comercial i laboral i als mitjans de comunicació.

Cal que a partir del curs que ve els nostres escolars puguin rebre l'ensenyament majoritàriament en català.

Cal que sigui possible treballar i fer qualsevol activitat comercial en la nostra llengua, és necessari que totes les empreses, sense excepcions incorporin d'una manera progressiva el català al seu funcionament.

Cal que puguem sentir, veure i llegir mitjans de comunicació en la nostra llengua.

Partint del fet que els mallorquins i mallorquines del futur no vendran definits pel color de la pell ni pel lloc de procedència, sinó per la llengua que parlaran, volem fer una crida a tots els sectors de la societat mallorquina perquè s'incorporin d'una manera entusiasta al projecte de fer de Mallorca una sola comunitat unida i definida per la llengua.

El Correllengua d'enguany significa una nova passa endavant cap a la plenitud de Mallorca com també ho serà la gran concentració d'avui (demà) a la plaça Major de Palma on, entre tots, farem el més gran mosaic de la història de Mallorca per reclamar el reconeixement per a les illes Balears com a Comunitat Històrica. Ningú no hi ha de fallar, ens hi jugam molt com a poble.

FEIM FEINA, FEIM PAIS

Explicar tot el que ha ocorregut en aquest Institut durant dues setmanes i que va culminar el dia del Correllengua, només en un foli, és gairebé impossible. Per aquí vérem passar camisetes i rondalles, tertúlies i mitjans de comunicació, flames i l'instint per salvar la nostra llengua.

No hem de parlar només d'actes i celebracions, sinó d'objectius i desitjos. El desig sempre ple i continuat de fer poble.

Volem que el nostre Centre no només sigui un xuclador d'ensenyances memorístiques, aquí volem fer éssers coneixedors de les pròpies arrels i copartípcips d'aquestes. Amb aquesta intenció vàrem organitzar al llarg de dues setmanes tot un seguit d'activitats que us volem fer arribar en dues pinzellades.

Gran èxit tengué la xerrada d'en Biel Majoral, que va parlar de Cultura popular, a un nivell planer i entenedor, posant especial èmfasi a la cultura dels padrins i dels nostres costums.

Tampoc no podem oblidar els dos col·loquis que varen tenir lloc, centrats en els mitjans de comunicació en llengua catalana a la nostra comunitat i la situació de l'escriptor a l'hora de publicar.

Pel que fa a la celebració dels Cent anys de la publicació de les Rondalles de mossèn Alcover hem de destacar la conferència de Jaume Guiscafré, na

Catalina Contacontes, l'aula de teatre i els tallers de titelles i d'enquadernació.

A més, vàrem comptar amb la participació dels/les escriptors/es del nostre Centre, que ens parlaren de la seva obra, exposada a la biblioteca durant tota la setmana. Especialment mencionarem la Diada de Sant Jordi, en la qual, i qui no?, regalàrem roses i llibres, contàrem llegendes i el drac es va passejar per aquí (gràcies a l'Obra Cultural que ens el va deixar).

Com a cloenda, dia 17 de maig arribà la flama de la llengua, directament des de Lluc. La rebérem a l'entrada del poble amb caràcter festiu i entusiasmat. Al senyal de dos coets les campanes de Sta. Maria la Major començaren a repicar. Va ser un acte de pinyol vermell.

Bona mostra del treball fet durant les setmanes anteriors fou la participació de membres de tota la comunitat educativa en el Correllengua, que acompanyaren la flama en el seu recorregut per Inca.

El nostre tram anava des de la benzinera de l'avinguda de Lluc fins a la Plaça Mallorca.

En el decurs de l'itinerari un detall emotiu va ser quan la flama va anar de ma en ma d'un grup de nines de l'escola de la Puresa que sortiren al carrer per veurela passar. A continuació va ser prou estimulant que un dels nostres alumnes llegís el Manifest del Correllengua.

Ah! Ens havíem deixat la música, tan pròpia i estimada, que va ser present en molts d'actes. Engrescador és sempre el so de les xeremies i del flabiol, més encara si els sonadors són companys nostres.

Així, que ens acompanyi sempre la flama, la música i les paraules per continuar fent país, que les arrels facin soca, la soca faci branques, i les branques fulles i flors.

I tot plegat, Nació.

Per molts anys

IES Pau Casanovas

DITADA DE MEL I ESPERÓ

DITADA DE MEL

Encetarem el pot de la mel, hi posarem la mà i en traurem grapada plena per donar-la al nostre ex-president CRISTÒFOL SOLER que acaba de rebre el premi Compte Jaume d'Urgell per la seva tasca i per la trajectòria política i personal en defensa de la llengua catalana.

Un tast també per a la CONFEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS DE PARES D'ALUMNES en organitzar el I Congrés de Normalització Lingüística i que aconseguí reunir representants de totes les comunitats autònomes on es parla basc, gallec i català. La nota negra fou la no-assistència dels representats autonòmics valencians to hi haver-hi estat convidats.

L'enrenou fou gros davant la negativa de la multinacional DISNEY en negar-se a estrenar Pocahontas en català, però es veu que va bastar per a que prenguessin nota del succeït i volem donar-los una ditada de mel per l'estrena del següent projecte Disney que sortirà al mercat. Es tracta de la primera estrena de la factoria americana en català, el títol: "El geperut de Notre Dame".

Si en anteriors ocasions havíem enllepolit Mateu Cañellas per la seva tasca dins l'esport d'elite, avui volem donar la nostra particular enhorabona amb la millor mel del nostre rusc al jove esportista inquer ANTONI MARTORELL que amb el seu esforç personal representarà l'esport i l'orgull de ser qui és a la ciutat d'Atlanta durant la celebració dels propers Jocs Paralímpics.

I el vaixell de mel aquest cop és per a tots els participants, que foren moltíssims, del CORRELENGUA i del gran MOSAIC humà format a la plaça Major de Ciutat. Que preguin mostra i llum qui n'hagi de prendre, que pel país i la llengua som molts disposats a fer moltes coses.

ESPERÓ

No són bons temps per a la poesia ni per dormir-se davant les situacions viscudes últimament al nostre País. Per això calen més que mai ulls vius per observar i esperons per repartir, si fa falta a dojo. Per començar ho faré clavant-ne un de ben esmolat als mitjans de comunicació que tot i els vents teòrics de llibertat que bufen, practiquen la censura o entorcilen tant la realitat que de les seves paraules fan mentides. Esperons i més esperons per als dirigents de la TV. VALENCIANA, per voler negar la pluralitat i la realitat cultural del territori. Van censurar les manifestacions multitudinàries organitzades pel Bloc de progrés Jaume I en favor de la cultura i d'un ensenyament digne, com també van censurar l'acte d'homenatge a Ovidi Montllor que li van retre companys del cantant ja mort. I més esperons, en duu ja un sac, per l'anticatalanista ABC, DIARI CARCA, que des de Madrid estant, no ha fet més que mentir en parlar sobre els motius que van conduir el nostre president Soler a dimetir.

Un altre esperó a les editorials de llibres de text que, mantenint criteris únicament polítics, ajuden a la secessió lingüística del català afirmant que el valencià és una llengua diferent de la catalana. Si en un principi eren tres les editorials que anaven per aquest camí, dues ja han rectificat i no trauran al carrer aquests llibres, ara sembla que només EDELVIVES pretén seguir endavant. Ja ho sabeu, si els llibres diuen mentides que els se quedin guardadets tots al magatzem. I el tercer serà per al grup municipal del PP DE MAÓ. Vergonya haurien de sentir per negar-se a canviar el topònim i ser l'únic ajuntament en totes les Illes Balears que encara guarda el topònim Mahón en lloc d'utilitzar la nostra forma de Maó.

I si fins ara hem parlat del més enllà i hem repartit els esperons que es mereixien, això no és res per les esperonades que des d'aquí donaríem devers les anques de la FUNCIONÀRIA DEL REGISTRE CIVIL del jutjats d'Inca per posar tantes traves com posa a la gent que vol normalitzar el nom en català. Què sàpiga que des d'aquí la vigilam i hi tornarem si és precís per a que s'espavili. Ajuda és el que ha de menester la gent i no pals a les rodes com pretén aquesta senyora.

Jaume Nicolau "Rei"

(Cap inquer de la revolta forana de 1450)

ACTIVITATS DE L'OCB D'INCA

ABRIL

Dia 20 Gent que ha fet país. Visita al lul·lista Antoni Bonner a la seva casa de Palma.

Dia 24 Al menjador social, a les 20:00 hores, presentació del llibre de cuina mallorquina "Les receptes de na Tonina". La seva autora, n'Antònia Serrano de Valldemossa elaborà la recepta de la coca de la tia Eva que va ser degustada entre els assistents. Introduí l'acte: n'Antònia Alomar Company.

Dia 25 Presentació del llibre "La lluita contra el servei militar a Mallorca" de Tomeu Martí i Albert Herranz a la Biblioteca Municipal. Introducció poètica de n'Andreu Caballero. Presentà l'acte: en Toni Rodríguez i Mir.

Dia 30 SISENA tertúlia al SIURELL amb en Biel Majoral i el tema "L'altra cultura". Presentà i moderà: Bernat Amengual.

MAIG

Dia 4 Visita a Encarna Viñas i Cèlia Riba, esposa i neboda de Josep Me Llompart, i a Guillem Graves, fill de l'escriptor i poeta Robert Graves a la seves cases de Deià.

Dia 11 Assemblea Extraordinària de l'OCB. Reflexió interna de l'entitat abans de l'elecció d'una nova junta. Santuari de Santa Llúcia de Mancor, a les 17 hores.

Dia 17 Organització del Correllengua al seu pas per Inca. Hi participaren tots els col·legis de la ciutat així com els membres de la Unió Musical Inquera. Portaren la flama els alumnes dels dos Instituts i els de secundària del Beat Ramon Llull.

Dia 18 II DIADA per la llengua, la cultura i la identitat del país. Plaça Major de Palma. Participació activa en la construcció del mosaic humà amb les dues darreres lletres la C i la A. "Brut Grup Teatre feu la seva aportació al llarg del matí amb un "happening" al·lusiu a la festa, pels carrers i places de Palma.

Dia 28 SETENA tertúlia: "Les cases de sa neu. Les construccions de paret seca per a la recollida de neu a Mallorca" a càrrec d'Arnau Amer i Pere A. Segura.

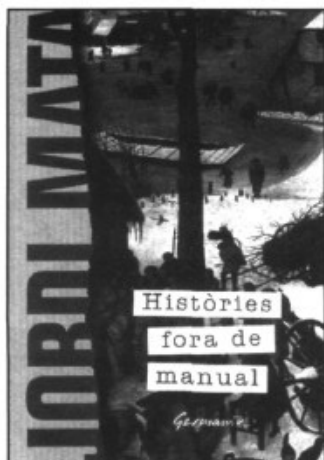
L'exposició del tema s'acompanyà de la projecció d'audiovisuals. L'acte se celebrà a la Biblioteca Municipal a les 21 h. I fou presentat per en Llorenç Massutí.

JUNY

Dia 19 Sopar de fi de curs de l'OCB.

EL PRESTATGE DE L'ASE

"HISTÒRIES FORA DE MANUAL"

Autor: Jordi Mata
Ed. Germania

Amb "HISTÒRIES FORA DE MANUAL" l'editorial valenciana GERMANIA obre una nova col·lecció de narrativa que amb el títol genèric de "Xúquer" pretén donar cabuda a obres d'autors de procedència diversa.

És aquest un llibre de narracions, algunes guardonades amb premis literaris com el "Salvador

Espru" de Calafell, amb un nexce comú: són històries de la història, no de bades el seu autor, Jordi Mata, nat a Barcelona l'any 1966, és llicenciat en geografia i història.

Potser la majoria d'escriptors prefereixen ficcionar la realitat més immediata però sempre hi ha hagut i hi ha casos com el de Mata que -recordant-nos d'alguna manera el mestre de la novel·la històrica que fou Néstor Lujan, si més no per l'argument d'una de les narracions del recull, "Fang i bronze", on Jordi planteja de nou el tema tractat per Lujan a "A Mayerling, una nit...": el possible suïcidi o assassinat a Mayerling de l'hereu de l'imperi Austro-hongarès- han sentit una certa atracció per la història i els seus components. I és en aquest camp que Jordi Mata ens presenta set històries, set ficcions sobre el que haguera pogut ser i potser fou d'una realitat que porta el lector per camins tan diversos com el camp de batalla de "Els vinyars de Xipre" on s'enfrontaren castellans i turcs a Lepant, o ser testimoni vius del que succeí l'última jornada de navegació a bord de l'enfonsat "Titànic" al conte "Els duelistes". Sempre en companyia d'uns personatges que, des de la quotidianitat, s'han vist immersos com a protagonistes del devenir de la història per la ploma de l'autor.

"HISTÒRIES FORA DE MANUAL" és una obra digna d'un autor que va revelar-se com a excel·lent narrador a "L'espòs infernal" on deixà constància de l'enfrontament cultural entre dos móns contraposats, la vella Europa i els vents de "Nou Ordre" mundial que bufen des dels EE.UU. Narrador que culminà totes les expectatives de la crítica amb "Amors maleïts", el següent llibre, una condemna àcida contra la intolerància de la societat en un viatge a través del temps. Altres obres del mateix autor són "El comprador", "Madame Guignols", "El capvespre de l'heroi", o "El cor dels enemics".

"PETITS CONTES MISÒGINS"

Autora: Patrícia Higsmitth
Grans Èxits Universals, Nº8

Quan l'any passat moria a Locarno, Suïssa, a l'edat de 74 anys, Patrícia Higsmitth deixava a rera una extensa obra formada per més d'una vintena de novel·les i nombrosos llibres de relats del gènere negre.

Autora de títols com "Estranys en un tren" o la sèrie de llibres de misteri protagonitzada pel seu personatge preferit, Tom Ripley, "Ripley en perill" o "L'intel·ligent Senyor Ripley", alguns dels quals han estat portats amb gran èxit al

cinema o al teatre, van fer de Patrícia una autora coneguda arreu del món, de la qual cap destacar-ne la capacitat literària per crear universos paradigmàtics on pul·lulen individus inversemblants per la seva mediocritat, éssers a cops solitaris o turmentats, d'altres, feliços o romàntics.

Com a narradora que era d'un gènere on les seves obres han estat valorades com a vertaderes obres mestra, preferia aprofundir, a diferència d'altres autors, en l'ambigua ment de l'ésser humà per destacar-ne la relativitat de la seva conducta moral envers els altres, on l'assassinat, la mort, el desig, el sexe, esdevenen elements útils d'una autora per penetrar amb l'escriptura en l'interior dels personatges que descriu amb la mateixa precisió que un cirurgià utilitza el bisturí per obrir els cossos humans.

I és en aquest ambient on l'autora desenvolupa l'acció de les 17 narracions que formen el volum de "Petits contes misògins", obra representada fa uns anys a Ciutat, amb gran acceptació per part tant de la crítica com del públic, per la Companyia T de Teatre.

"Petits contes misògins", una galeria de personatges femenins, on els homes actuen com a simples titelles entre la bogeria, el sexe, la mort, una sèrie de malentesos; l'atractiu sexual per sobre de

l'atractiu físic; gelosies, jocs femenins per manejar els homes que les envolten, escenes grotesques estretes del més cru quotidià; la violència casolana, la ingenuïtat, les infidelitats conjugals; estrangulaments; la mort de la parella com a element alliberador, aprenents de tot, mestres de res; les tradicions, el conservadorisme d'una certa part de la societat com a excusa per trobar-se amb la mort d'una forma estúpida; el matrimoni com a tapadora per gaudir del sexe; la família nombrosa com a causa d'embogiment del cap pare; la impressió de que a qualsevol cantonada pots trobar-te amb la mort, de ser un botxí en potència; una galeria de criminals quotidians, crims perfectes que passen desapercibuts als ulls de la justícia; la religió com a fonamentalisme; prototipus de dones víctimes d'elles mateixes, en un món literari on el que més importa és la forma com es desenvolupa l'acció, el que passa per la ment d'una assassina enlloc de descobrir qui es ella.

Línia rera línia sembla com si Patrícia Higsmitth pretengués revenjar-se i riure's d'una certa condició femenina i és ben cert que un home no ho hauria aconseguit millor.

El domini de les tècniques literàries de l'autora envers l'acció narrada, el desenvolupament dels fets més quotidians, les casualitats que esdevenen crucials o la manca de límits racionals que porten el lector a perdre's en la frontera entre el bé i el mal fan de la seva autora una escriptora cabdal en el seu gènere, el de la novel·la negra.

Antoni Rodríguez i Mir

RACÓ DE CUINA
CALOR I GELATS

En arribar aquestes dates, quan la calor comença a fer pujar el mercuri i a fer arraconar un tant el tapament del llit, ens vénen les ganes d'assaborir begudes fresques i si la cosa va bé, sentir la frescor i el bon gust d'un gelat.

Es veu que a Mallorca, l'afició per als gelats no és nova i l'altre dia, a la casa de Cultura, vàrem poder escoltar les explicacions i veure en diapositives, el que foren i significaren les "Cases de Neu" que fins a principis d'aquest segle proliferaren a certs indrets de les nostres muntanyes, on encara avui es pot contemplar el que en queda d'aquestes construccions. Segons el que ens explicaren els autors del treball presentat, N'Arnau Amer i en Pere A. Segura, tant per la importància d'aquestes construccions com per les dades trobades a diferents arxius, la neu que s'arregljava en aquests enginys era repartida a gairebé tots els indrets de l'illa.

Per les explicacions que s'han trobat i la grandària d'algunes construccions, es pot assegurar que eren moltes les tones de gel que, a esquena de bèsties, eren transportades de les altures al pla, per tal que aquesta neu, conservada des de l'hivern, fos emprada, en primera instància i amb alguna protecció oficial, per millorar situacions de salut i amb major quantitat per refrescar begudes i menjars i per elaborar els coneguts gelats.

Receptes per fer aquests gelats les trobam ja a receptaris molt antics on els ingredients principals ens mostren com s'aprofitaven majoritàriament els fruits de la terra, amb l'excepció d'alguna espècia que no era de per aquí.

Avui, que encara tendrem estiu per endavant per provar-les, vos presentam unes receptes de gelats, on segur que hi trobareu varietats de gustos que alegraran el vostre paladar i que junt amb "qualque cosa" per acompanyar-los seran unes bones postres o una deliciosa llepolia entre menjades.

Anem idò per feina i preparau-vos per fer:

GELAT O SORBET DE CIRERES

Ingredients:

400 gr. de sucre
 1/4 l. d'aigua
 1 Kg. de cireres
 2 blancs d'ou
 1 llimona sucada
 1 dl. de Kirch

Elaboració:

Amb l'aigua i el sucre es fa un almívar que es pot aromatitzar amb una pell de llimona o taronja; es deixa refredar.

Es netegen les cireres bé i es deixen degotar; se'ls treu el pinyol i amb ajuda d'una batedora es fa un puré al qual s'hi mescla l'almívar ben fred i el licor; es posa tot a refredar i ja es pot posar a gelar a la sorbetera.

Quan el sorbet ja està casi llest s'hi afegeixen els blancs d'ou pujats a punt de neu.

Nota: si no es disposa de sorbetera o geladora es pot congelar al frigorífic, remenant de tant en tant a fi d'evitar que el sorbet es cristalitzi.

GRANISSAT DE MELÓ

Ingredients:

1 meló ben madur i dolç
 - sucre al gust

Elaboració:

Es pela el meló i es passa per un colador traient-ne tot el suc possible. A aquest suc s'hi afegeix sucre procurant que quedi ben dolç; es remena bé i ja es pot gelar.

Nota: seguint el mateix procediment es pot fer granissat de melicotons.

GRANISSAT DE MADUIXES

Ingredients:

1 Kg. de maduixes
1/2 Kg. de sucre
3/4 de l. d'aigua

Elaboració:

S'agafen les maduixes, es renten i es passen per la batedora junt amb els æ de litre d'aigua; es cola tot, s'hi afegeix el sucre, es posa al foc i se li fa donar uns quants bulls. Es deixa refredar i es posa a la geladora.

TEULES

Ingredients:

550 gr. de sucre
500 gr. de farina
200 gr. de granet d'ametlla
1 dl. d'anís
8 ous

Elaboració:

Es mesclen 4 ous sencers, 4 vermells i 500 gr. de sucre; a mesura que es bat i va muntant s'hi va afegint l'anís i després s'hi mescla la farina.

A part es pugen a punt de neu els quatre blancs d'ou i 50 grs. de sucre, que s'afegeixen a la mescla anterior; es va mesclant amb les mans i per últim s'hi afegeix el granet d'ametlla.

S'unta i enfarinola una llauna de forn i amb l'ajuda d'una mànega o d'una cullera es formen petites peces circulars primetes, separades uns centímetres.

Es cou el forn a temperatura mitja-alta (200-210 graus). Quan siguin daurades es retiren del forn i es van col·locant, encara calentes, damunt d'un aprimador, pressionant-les un poc, per tal d'a-

conseguir la forma corbada característica de les teules.

Nota: aquestes pastes són bones per acompanyar gelats i cremes, així com el cafè o el te.

LLENGÜES DE MOIX

Ingredients:

700 gr. farina fluixa
500 gr. sucre pols
500 gr. mantega
3 ous
3 dl. blancs d'ou
1 polset de sal
1 polset de vainilla

Elaboració:

En un ribell s'hi posa la mantega, en pomada, i el sucre i es treballa amb les varilles; s'hi afegeix la sal, la vainilla i poc a poc els blancs d'ou, els ous d'un en un i per últim la farina, sense treballar-la massa a fi que la pasta no surti elàstica.

Amb l'ajuda d'una mànega de pastisseria amb boquilla llisa, es disposen tires primetes, en forma de cigarretes d'uns 7 cm. de llarg i separades uns 2 cm., sobre d'una llauna untada amb saïm.

Quan la llauna es plena, es peguen uns quants copets a la taula, i ja es poden coure al forn, a 200 graus, fins que les voreres siguin rosses.

Es treu la llauna i es desferren amb una espàtula abans que refredin.

Nota: aquestes pastes són típiques i a l'igual que les anteriors, adequades per acompanyar gelats, cremes, cafè o infusions.

Pere Massuti i Esperança Ramis

L'ASSEMBLEA DE SOCIS DE BÀSQUET INCA DÓNA EL VIST I PLAU A LA PROFESIONALITZACIÓ DEL CLUB

L'any que ve l'entitat inquera tendrà un pressupost de 83 milions de Pts.

El passat dia tres de juny es va celebrar l'Assemblea general ordinària de socis del Club Bàsquet INCA que va prendre una de les decisions que es pot qualificar d'històrica: deixar de banda el caire local amateur per el de la professionalització total dels membres de l'equip senior masculí, que jugarà a la lliga professional LEB.

Per unanimitat del quasi noranta socis que foren presents al Casal de Cultura inquer, dels set cents amb què compta el club, s'aprovà un pressupost de 82.000.808 pta. A més cal significar que la participació a la LEB exigeix un aval de setanta-cinc milions, en concepte de franquícia, que suposa set milions d'interessos anuals, que la directiva inclou dins de les previsions econòmiques de la propera temporada.

Abans de fer esment al resultat positiu de l'exercici que ara acaba, cal dir que aquesta lliga LEB és tancada, i durant quatre anys no es pot pujar ni davallar d'aquesta categoria, el mateix que passa a la màxima divisió del bàsquet espanyol, la ACB.

El compte de pèrdues i ganàncies a 31 de maig de 1996 donà un balanç favorable al club de 1.778.737 pta.

De la previsió per a l'any vinent, la previsió econòmica, per partides, serà la següent:

<i>Despeses de federació i drets de competició a la LEB,</i>	<i>11.000.000</i>
<i>Equip tècnic, metge i jugadors de l'equip de LEB,</i>	<i>40.000.000</i>
<i>Viatges,</i>	<i>10.000.000</i>
<i>Interessos del crèdit de 75 milions, ..</i>	<i>7.000.000</i>
<i>Administració i gerència,</i>	<i>2.800.000</i>
<i>Equips base,</i>	<i>7.700.000</i>
<i>Material i manteniment,</i>	<i>1.500.000</i>
<i>Despeses d'organització i d'altres, ...</i>	<i>2.700.000</i>

L'apartat que més durà i que fou més debatut, fou el de les quotes de socis, i més que de la quantitat a pagar, es va tractar de les avantatges que els socis tendrien a l'hora d'ocupar el seu seient al nou pavelló. Uns volien que s'assignàs un espai reservat per a ells,

però després d'estudiar les diferents opcions, s'optà per deixar-ho tal com està ara.

Els preus dels abonaments aprovats foren: Jubilats i juvenils (9.000 pta.), adults (13.000 pta.), familiar (20.000 pta.). A més s'aprovà que les entrades al recinte tendran un preu de 1.200 pta.

Per acabar cal dir que la junta directiva del club, que presideix Joan Rubert, acordà el nomenament de Joan Mateu com a director esportiu del club inquer. Aquest es farà càrrec de negociar el fixatge de jugadors, coordinar els equips base, a més de participar activament en la comissió negociadora de l'equip LEB i marcar la pauta de la directiva a seguir dins la seva àrea. Joan Mateu, fins aleshores, havia estat entrenador segon del Gràfiques Garcia, equip senior, i dels demés equips base. És un home de la casa, manifestà Antoni Mercader, cap de premsa del bàsquet INCA.

Ara ja només manca el total suport de l'afició de la ciutat i de tota l'illa de Mallorca. El club inquer la propera temporada passa a ser el primer equip que arriba tan amunt dins el bàsquet de Balears.

Pere Castelló Bergas

FI DE TEMPORADA AL CLUB BÀSQUET INCA

Dia set de juny, com és tradicional, el CB Inca va tancar la temporada amb una festassa-par al Foro de Mallorca. L'assistència de públic va ésser molt nombrosa, més de 300 persones, entre les quals hi havia els jugadors, jugadores, entrenadors, polítics, directius i aficionats en general.

Al final del sopar el directiu Bartomeu Ballester va pujar a l'escenari i amb gran mestratge va conduir el fi de festa.

En aquesta festa es va retre un homenatge als equips base del club, donant premis a tres jugadors/es per equip segons els mèrits de la temporada, aquests varen ésser els guardonats:

Jugador més regular de l'equip:

Mini bàsquet femení:	Maria Francesca Parra
Mini bàsquet masculí:	Joan Moyà
Infantil femení:	Cristina Domínguez
Infantil masculí:	Víctor Torres
Cadet femení:	Irene Mestre
Cadet masculí:	Arnau Sastre
Juvenil masculí:	Daniel Caldés
Senior prov. femení:	Cristina Moreno
Sub23:	Paco Moreno

Jugador amb més progressió:

Mini bàsquet femení:	Xisca Llinàs
Mini bàsquet masculí:	Tòfol Troya
Infantil femení:	Aina Mercader
Infantil masculí:	Ramon Garcia
Cadet femení:	Marta Santandreu
Cadet masculí:	Tòfol Alemany
Juvenil masculí:	Antoni Ordiñana
Senior prov. femení:	Esperança Llobera
Sub23:	"Yago"

Jugador que més col·labora amb el club:

Mini bàsquet femení:	Xisca Llinàs
Mini bàsquet masculí:	Tòfol Troya
Infantil femení:	Aina Mercader
Infantil masculí:	Ramon Garcia
Cadet femení:	Marta Santandreu
Cadet masculí:	Tòfol Alemany
Juvenil masculí:	Antoni Ordiñana
Senior prov. femení:	Esperança Llobera
Sub23:	Antoni Perelló

Aquests premis varen ésser entregats pels jugadors d'E.B.A. i els directius. Durant la festa, es produïren una sèrie d'anècdotes còmiques com varen ser:

L'entrega d'un ram de flors a una jugadora que celebrava el seu catorzè aniversari, com també la "telefonada" del president de la Federació Espanyola de Bàsquet donant l'enhorabona al Bàsquet Inca per l'ascens a la lliga L.E.B i finalment l'error de "l'speaker" tractant d'excel·lentísim a l'il·lustríssim batle d'Inca, cosa que va ser agafat amb humor per part del Sr. Pere Rotger. Per acabar la festa, la famosa penya "Bèsties negres" féu entrega dels seus premis de la temporada sempre amb un to d'humor i ironia.

Rafel P. Cortès

NARRATIVA

PREMI "COLUMNA JOVE", 1996

CONVOCA: COLUMNA EDICIONS, SA
ADREÇA : C/ De Viladomat, 135, 5è. 08015
BARCELONA

Tel. : 93/4261995.

NOVEL·LES ORIGINALS DESTINADES A
LECTORS ENTRE 14 I 17 ANYS.

EXTENSIÓ DE 80 A 150 FOLIS. Quintuplicat.
Duran el nom i l'adreça de l'autor.

TERMINI DE PRESENTACIÓ: 17/09/96

DOTACIÓ: 500.000 pta. i publicació de l'obra.

**XII PREMIS LITERARIS I D'INVESTIGACIÓ
"CIUTAT D'ELX" PREMI DE NARRATIVA
"ANTONI BRU"**

CONVOCA: AJUNTAMENT D'ELX

ADREÇA : Negociat de Cultura de l'Ajuntament
d'Elx. Pl. Reis Catòlics, s/n 03201 Elx (País
Valencià)

TEL. : 96/5448947

OBRES INÈDITES DE PROSA NARRATIVA.

EXTENSIÓ: De 150 a 200 folis. Triplicat. Fent-
hi constar nom i adreça i declaració formal on es
manifesti que l'obra és inèdita i que no ha estat
premiada en cap altre certamen.

TERMINI PRESENTACIÓ: 31.10.96

DOTACIÓ: 1.000.000 pta. i publicació de l'obra.

PREMI DE NOVEL·LA "FITER I ROSSELL"

CONVOCA: CICLE DE LES ARTS I DE LES
LLETRES

ADREÇA : Cercle de les Arts i de les Lletres. Ap.
núm.1157 Escaldes-Engordany (Principat
d'Andorra)

TEL. : 07 (376) 822604

OBRA DE NARRATIVA ORIGINAL I INÈDITA.

EXTENSIÓ MÍNIMA: 150 folis. Quintuplicat.
Sense signar, amb pseudònim i plica amb les
dades personals de l'autor.

TERMINI PRESENTACIÓ: 30.08.96

DOTACIÓ: 1.600.000 pta. i publicació de l'obra.

**PREMI "SANT CARLES BORROMEU" DE
CONTES O NARRACIONS**

ADREÇA : Cercle de les Arts i de les Lletres. Ap.
núm.1157 Escaldes-Engordany (Principat
d'Andorra)

TEL. : 07 (376) 822604

CONTES O NARRACIONS

EXTENSIÓ: 100 folis en conjunt. Triplicat. Amb
títol, lema i plica closa amb les dades de l'autor.

TERMINI PRESENTACIÓ: 30.08.96

DOTACIÓ: 600.000 pta.

POESIA

XII PREMI DE POESIA "FESTA D'ELX"

CONVOCA: AJUNTAMENT D'ELX

ADREÇA : Negociat de cultura Ajuntament
d'Elx. Pl. Reis Catòlics s/n 03201 Elx, País
Valencià.

RECURR INÈDIT DE POESIA DE 50 A 100
FOLIS.

EXTENSIÓ: Triplicat. Amb nom i cognoms.

TERMINI PRESENTACIÓ: 31.10.96

DOTACIÓ: 250.000 pta. i edició de l'obra.

PREMI "GRANDALLA" DE POESIA

CONVOCA: Cercle de les Arts i de les Lletres.

ADREÇA : Apartat de correus 1157, Escaldes-
Engordany (Principat d'Andorra)

TEL. : 07 (376/822604).

EXTENSIÓ: MÍNIM 70 FOLIS. Triplicat. Amb
pseudònim i plica.

TERMINI PRESENTACIÓ: 30.08.96

DOTACIÓ: 600.000 pta.

**III JORNADES D'ESTUDIS LOCALS
INCA 24 i 25 de maig de 1996**

Els passats dies 24 i 25 de maig se celebraren al Casal de Cultura de la ciutat d'Inca les Jornades d'estudis locals, enguany ja en la seva tercera edició.

Foren inaugurades a les 16 hores de dia 24 per la Regidora de Cultura i Educació de l'Ajuntament, senyora Joana Morales Rosselló.

En total es presentaren 21 comunicacions 11 el primer dia i 10 el segon. Hi participaren historiadors i investigadors inquers i d'altres contrades de la nostra illa.

El dia 24, al final de la primera jornada, va tenir lloc la conferència a càrrec del doctor Guillem Rosselló Bordoy sobre Un museu a Inca: realitat o quimera.

A les 13 hores del dia 25 el senyor batle d'Inca, Pere Rotger, va donar cloenda a les Jornades que desitjam tenguin continuïtat en anys següents.

EXPOSICIONS

Un Bestiari

Gravats de diferents artistes de l'Estat espanyol

Del 4 al 31 de Juliol • Inauguració: 4 de Juliol, a les 20'30 h.

Horari de Visites:

de dilluns a divendres, de 18 a 21 hores.

dijous, dissabtes i diumenges de 10'30 a 13'30 h.

SAQUARTERA
CENTRE D'ART
Plaça de la Quartera, s/n. 07300 Inca, Mallorca. Tel. (971) 880150

Pintures de Miquel Torrens

Del 18 al 31 de Juliol

Inauguració: 18 de Juliol, a les 20:30

Horari de Visites:

de dilluns a divendres, de 18 a 21 hores.

diumenges de 10'30 a 13'30 h.

Centre d'Exposicions

C/. de la Sirena, 19

ACTIVITATS ESPORTIVES D'ESTIU

1. NATACIÓ

EDAT: de 2 a 15 anys
Adults: a partir de 16 anys
DURADA: Juliol: de l'1 al 31 de juliol
Agost: de l'1 al 31 d'agost

QUOTA:
NATACIÓ INFANTIL

	INDIVIDUAL	2 GERMANS	3 GERMANS	4 GERMANS
1 mes	2.000	3.500	5.500	7.500
2 mesos	3.500	6.000	9.000	12.500

NATACIÓ ADULTS

	INDIVIDUAL
1 mes	2.000
2 mesos	3.500

LLOC: Piscina Municipal. Poliesportiu Municipal Mateu Cañellas
INICI/FORMACIÓ GRUPS DE NIVELL: dia 1 de juliol, a partir de les 09:30 hores a la Piscina Municipal.

HORARI: (Provisional)

EDAT	NIVELL	HORARI	PLACES
2 - 3	Nadons	12:00/12:30	20
4 - 5	Nadons	11:00/11:30 11:30/12:00	40
6 - 8	Blanc	10:15/11:00	75
9 - 11	Groc	12:30/13:15	75
12 - 15	Verd, vermell	09:30/10:15	35
Adults		09:30/10:15	20

INFORMACIÓ/INSCRIPCIONS: Servei d'Esports i Joventut de l'Ajuntament d'Inca (Tel. 88 01 50) Cal que passeu pel Servei d'Esports i Joventut a recollir el full d'inscripció.

RESPONSABLE: SPORT INCA

ORGANITZACIÓ: IMAF - Inca

2. TENNIS

EDAT: A partir del 4 anys
LLOC: Poliesportiu Municipal Mateu Cañellas
HORARI: A convenir. Grups reduïts
QUOTA: Infantil (fins a 18 anys) 3.500 ptes./mes • 3 sessions/setmana (60')
Adults (a partir de 18 anys) 4.000 ptes./mes • 2 sessions/setmana (60')

MESOS: juliol i agost

INICI: 1 de juliol

RESPONSABLE: Felip Jerez Montes

Telèfon: 908 09 81 60

INSCRIPCIONS: Poliesportiu Municipal Mateu Cañellas (Pista 1)

INFORMACIÓ: Servei d'Esports i Joventut (Tel. 88 01 50)

ORGANITZACIÓ: IMAF-Inca

3. GIMNÀSTICA ARTÍSTICA ESPORTIVA

EDAT: 5 a 15 anys
LLOC: Pavelló M3-b
HORARI: Dilluns, dimecres i divendres, de 10:30 a 12:30 hores
QUOTA: 2.000 ptes.
MESOS: juliol i agost
INICI: 1 de juliol, a les 10:30 hores
RESPONSABLE: Malén Tugores Dalmedo. Entrenadora 3r. nivell.
INSCRIPCIONS: Bar del Poliesportiu Municipal Mateu Cañellas. Pavelló M3-b
INFORMACIÓ: Poliesportiu Municipal Mateu Cañellas (Tel. 88 04 16)
Servei d'Esports i Joventut (Tel. 88 01 50)
ORGANITZACIÓ: IMAF-Inca

4. CAMPUS DE GIMNÀSTICA ARTÍSTICA

OBJECTIUS: - Apredre i perfeccionar els elements tècnics
- Desenvolupar l'infant des del punt de vista integral
- Relacionar-se amb la resta de companys del grup
- Adquirir una sèrie d'hàbits higiènic-sanitaris importants per a la vida futura
LLOC: Allotjament: Pavelló M3-b

Espais esportius: Palau Municipal d'Esports

Espais recreatius: Poliesportiu Municipal Mateu Cañellas

EDAT: De 5 a 14 anys

DURADA: Dies 25, 26, 27 i 28 de juliol

INICI: Dia 25 a les 09:00 h. al Poliesportiu Mateu Cañellas

MATERIAL I INDUMENTÀRIA: - Fotocòpia de la llibreta de la Seguretat Social o assegurança similar • Sac de dormir • Xandall • Roba de carrer • Tovallols • Banyador • Gorra • Xancletes de bany • Calçat esportiu • Roba esportiva • Estris d'higiene personal

ACTIVITATS: Esportives: Sessions de tècnica
Xerrades sobre lesions, dietètica i primers auxilis

PLACES: 25 per a nivell d'iniciació.

50 per a nivell d'especialització.

PREU: 9.500 ptes.

Inclou: esmorzar, dinar, berenar, sopar i dormir.

INFORMACIÓ/INSCRIPCIÓ: Servei d'Esports i Joventut de l'Ajuntament d'Inca (Tel. 88 01 50)

ORGANITZACIÓ: IMAF-Inca

Director del campus: Pedro Mir

Coordinació: Salvador Soberats Gamundí (Servei d'Esports)

COL-LABORACIÓ: Consell Insular de Mallorca. Comissió d'Esports.
Ajuntament d'Inca. Bar del Poliesportiu Mateu Cañellas.

5. FRONTENNIS

EDAT: de 6 a 15 anys
LLOC: Poliesportiu Municipal Mateu Cañellas
HORARI: Dilluns, dimecres i divendres als capvespres
INICI: 1 de juliol
PREU: 2.000 PTA
RESPONSABLE: Club Frontennis Olimpo Inca
ORGANITZACIÓ: IMAF-Inca

50è aniversari de la promoció d'ingrés al Batxillerat del Col·legi Beat Ramon d'Inca (1946-1996)

Tal comç indicarem al número anterior, presentam avui dues fotografies: una de l'any 1946 ens presenta aquells infants, que superat l'ingrés, es disposàvem a iniciar els estudis de batxillerat al col·legi. L'altra, de l'any 1996, recull els assistents al dinar commemoratiu del 50è aniversari celebrat a Sant Salvador de Felanitx el passat 27 d'abril.

Ambdues fotografies portaran records inoblidables i entranyables als protagonistes. Podeu observar com han canviat aquells infants, avui ja homes majors. Aprofitam per felicitar-los a tots i aixecar una pregària al cel pels que ens han deixat.

Com veureu la numeració és la mateixa a ambdues fotografies, només cal advertir que a la segona hi manquen els que ens han deixat i se n'hi han afegit vuit més, que es varen incorporar al grup en cursos posteriors i no hi eren a l'any de l'ingrés.

Persones de la fotografia primera, d'esquerra a dreta:

Primera fila, drets: 1. Simó Alba Reynés, advocat, viu a Palma, 2. Gabriel Marroig Mairata, gestor administratiu viu a Palma, 3. Joan Llambias Santandreu, ATS, Can Picafort, 4. Macià Manera Trobat, funcionari de Montuïri, 5. Miquel Mestre Bauçà, difunt, de Petra, 6. Jordi Truyol Payeras, agent comercial d'Inca, 7. Josep Aguiló Florit, "Pep de Petra", viu a Inca, 8. Josep Zanoquera, difunt, d'Inca, 9. Antoni Mateu Garau, gestor administratiu d'Inca, 10. Francesc Munar Alcover, agent comercial d'Inca, 11. Andreu Vidal Serra, agent comercial, viu a Consell.

Primera fila asseguts: 12. Nadal Llabrés Fiol, pèrit agrícola, viu a Sencelles, 13. Ramon Socias Vallès, difunt, de Binissalem, 14. Marc Verger Canals, periodista, viu a Palma, 15. Joan Pons Beltran, comerciant vinater d'Inca, 16. Rafel Fuster Mateu, rellotger d'Inca, difunt, 17. Guillem Rosselló Mateu, d'es Mercantil d'Inca, difunt, 18. S... gual Ferragut, agent comercial, difunt, d'Inca.

Segona fila asseguts: 19. Bartomeu Cardell Llabrés, comerç, viu a Llubí, 20. ... Picornell, fuster, de Llubí, 21. ... fel Llompart Llabrés, adminis-
Jaume Llobera d'Inca, emigrà a Veneçuela, 22. Nofre Alba Reynes, agricultor, d... afel Llompart Llabrés, adminis-
trador de finques, viu a Palma, 24. Simó Garau Matas, comerciant, viu a Ma... . Josep Falcó Rotger, militar de
Felanitx, 26. Tomeu Alcina Fluxá, dentista, viu a Inca, 27. Jaume Alb... nca.

Asseguts al terra: 28. Pere Caimari Alorda, funcionari, viu a Inca, 29. ... viant, viu a Sa Pobla, 30. Isidre Carreras Vila, metge, des Port d'Alcúdia, 31. Josep Albadalejo Pujadas, industrial sabater, viu a Inca, 32. Adrià Mairata Àlvar, advocat, viu a Palma, 33. Tomeu Pol Vidal, industrial, de Consell.

Persones de la segona fotografia (1996) i que no són a la primera:

34. Joan Truyols Truyols, industrial, viu a Inca, 35. Jaume Font Cabot, religiós de la TOR, viu a Perú, 36. Bernat Cloquell Noceras, religiós de la TOR, viu a La Porciúncula, 37. Tomeu Coll Torrens, industrial de Lloseta, 38. Jaume Pons Perelló, funcionari agrònom de Sa Pobla, 39. Tomeu Nadal Bestard "Minaco", viu a Palma, 40. Josep Pons Perelló, agent comercial de Muro, 41. Salvador Cabot Rosselló, religiós de la TOR, resideix a Roma, 42. P. Esteva Cloquell Vallespir, religiós de la TOR, viu a Palma.

En el 50è aniversari en Jordi Bauçà els dedica: 50 anys no són dos dies...

*Ja ben llunyà aquell dia
que a les terres des Pla
començàreu a estudiar
cercant vostre viure on seria*

*El pas del temps va pesant
transformant vivències i fesomies
però l'amistat no va mancant
malgrat els canvis i el pes dels dies (Jordi Bauçà)*

Antoni Mateu i Garau